

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Mezinárodní partnerská spolupráce jako faktor rozvoje
města Příbrami**

Bc. Lucie Krejčová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Krejčová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Sez. Ústí – Tábor

Název práce

Mezinárodní partnerská spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami

Název anglicky

International Partnership as development factor of the City of Příbram

Cíle práce

Hlavním cílem práce je popsat a zhodnotit význam partnerské přeshraniční spolupráce pro rozvoj města Příbrami.

Prvotním cílem je shromáždit informace o partnerských městech města Příbrami, o jejich historii, vývoji a uskutečněných projektech a to od počátku jejich vzniku až do současnosti, tedy do konce roku 2022.

Druhým cílem bude analýza realizovaných či probíhajících aktivit uskutečněných na této partnerské platformě. Současně budou definovány jejich benefity z pohledu ekonomického, sociálního a kulturního. Třetím parciálním cílem je zhodnocení probíhajícího projektu realizovaného společně s holandským partnerským městem Hoorn a slovenským partnerským městem Kežmarok. Tento projekt, který je financován z evropského programu Erasmus+ a který je zaměřen na rozvoj robotiky na základních školách bude posuzován z pohledu jejich účastníků.

Cílem práce je také podpořit hypotézu, že aktivní municipality mohou v rámci svých přeshraničních aktivit získat další finanční zdroje na rozvoj své obce a to nad rámec svých přidělených prostředků.

Metodika

Práce bude rozdělena do dvou částí – části teoretické a části praktické.

Po zhodnocení dostupné literatury v teoretické části bude ve vlastní práci využita metoda analýzy dokumentů souvisejících se vznikem a rozvojem přeshraniční spolupráce města.

Tato metoda bude rozšířena o polostrukturované rozhovory s přímými účastníky přeshraničních projektů. Tento způsob zkoumání pomůže lépe definovat konkrétní přínosy, které ze společných projektů plynou a tím podpoří plastičtější obraz analyzovaného problému.

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

partnerské město, přeshraniční spolupráce, projekt, škola

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – LUHANOVÁ, M. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD. *Politika v regionálním rozvoji : úvod do studia*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004. ISBN 80-213-1157-6.

ČMEJREK, J. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

KOUDELKA, Z. – PRŮCHA, P. – HAMPLOVÁ, J. *Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-335-3.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Markéta Jüptnerová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2023

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Mezinárodní partnerská spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.3.2023

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat paní Ing. Markétě Jüptnerové, Ph.D., vedoucí mé diplomové práce, za její vynikající vedení a podporu v průběhu celého procesu psaní práce. Její odborné znalosti mi velmi pomohly a její konstruktivní kritika mi umožnila dosáhnout vysoké kvality výsledné práce. Děkuji za její trpělivost, ochotu a vstřícnost vůči mým dotazům a požadavkům. Rovněž bych chtěla poděkovat celé své rodině za jejich podporu a trpělivost, kterou se mnou měli po celou dobu mého studia.

Mezinárodní partnerská spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje tématu mezinárodní partnerské spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami. Město Příbram je velmi aktivním městem z hlediska mezinárodní partnerské spolupráce, jelikož má celou řadu partnerských měst a celou řadu projektů, a to buď realizovaných či stále aktivních. Tato práce se věnuje shromáždění informací o těchto partnerských městech a o jejich historii, vývoji a uskutečněných projektech. Také jsou prací analyzovány aktivity v rámci těchto spoluprací a jsou posuzovány z hlediska ekonomického, sociálního a kulturního. Poslední částí je zhodnocení probíhajícího projektu realizovaného společně s holandským partnerským městem Hoorn a slovenským městem Kežmarok s názvem „Robotika hýbe světem“. Tento projekt, který je financován z evropského programu Erasmus+, a který je zaměřen na rozvoj robotiky na základních školách bude posuzován z pohledu jejich účastníků.

Cílem práce je také podpořit hypotézu, že aktivní municipality mohou v rámci svých přeshraničních aktivit získat další finanční zdroje na rozvoj své obce, a to nad rámec svých přidělených prostředků.

Klíčová slova: partnerské město, přeshraniční spolupráce, projekt, škola.

International Partnership Cooperation as a Factor in the Development of the City of Příbram

Abstract

This thesis focuses on the topic of international partnership cooperation as a factor in the development of the city of Příbram. The city of Příbram is a highly active city in terms of international partnership cooperation, as it has several partner cities and several projects, either implemented or still active. This thesis is dedicated to collecting information about these twin cities and their history, development and implemented projects. Also, the thesis analyses the activities within these collaborations, and they are internationally considered from an economic, social, and cultural point of view. The last part is an evaluation of an ongoing project with the Dutch twin town of Hoorn and the Slovak town of Kežmarok called "Robotics moves the world". This project, which is funded by the European Erasmus+ programme and which is aimed at developing robotics in primary schools, will be assessed from the perspective of the participants.

The aim of the thesis is also to support the hypothesis that active municipalities can raise additional financial resources for the development of their municipality, beyond their allocated funds, in the framework of their cross-border activities.

Keywords: partner city, cross-border cooperation, project, school.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Hypotéza	14
2.3 Metodika	14
2.3.1 Metodika analýzy dokumentů.....	14
2.3.2 Metodika polostrukturovaných rozhovorů.....	15
3 Teoretická východiska	17
3.1 Obec	17
3.1.1 Obec s rozšířenou působností	17
3.1.2 Orgány obce.....	18
3.2 Paradiplomatické vztahy	18
3.2.1 Hranice státu	19
3.2.2 Princip subsidiarity	20
3.2.3 Paradiplomacie jako faktor rozvoje obce.....	20
3.3 Mezinárodní spolupráce	21
3.3.1 Interregionální spolupráce	21
3.3.2 Transnárodní spolupráce.....	22
3.3.3 Přeshraniční spolupráce	22
3.4 Přeshraniční spolupráce jako specifický druh mezinárodní spolupráce	23
3.4.1 Motiv spolupráce	23
3.4.2 Aktéři spolupráce.....	23
3.4.3 Právní úprava přeshraniční spolupráce	24
3.4.3.1 Historický vývoj právní úpravy přeshraniční spolupráce.....	24
3.4.3.2 Zákon o obcích	24
3.4.4 Formy přeshraniční spolupráce.....	25
3.4.4.1 Euroregiony	25
3.4.4.2 Přeshraniční impulsní centra	26
3.4.4.3 Partnerská spolupráce.....	27
3.5 Partnerská spolupráce.....	28
3.5.1 Historický kontext partnerské spolupráce.....	28
3.5.2 Partnerství obcí neboli town-twinning.....	29
3.5.3 Přínosy partnerství	30
3.5.4 Financování partnerství.....	31
3.5.4.1 Program Evropa pro občany (2014–2020)	32

3.5.4.2	Program Erasmus+.....	33
3.5.4.3	Program International Urban Cooperation	34
3.5.4.4	Mezinárodní visegrádský fond	34
3.5.4.5	Interreg.....	35
3.5.4.6	Horizon Europe.....	36
3.5.4.7	Creative Europe	37
4	Vlastní práce	39
4.1	Město Příbram	39
4.1.1	Stručný historický vývoj města.....	40
4.1.2	Orgány a odbory města	42
4.1.3	Socio-demografická analýza města Příbram.....	43
4.2	Partnerská města.....	44
4.2.1	Anor	45
4.2.2	Freiberg	46
4.2.3	Hoorn	47
4.2.4	Kežmarok	49
4.2.5	Königs Wusterhausen	50
4.2.6	Valle di Ledro	50
4.2.7	Villerupt	51
4.2.8	Čechov	52
4.3	Realizovaná partnerská spolupráce města Příbram s jednotlivými městy	52
4.3.1	Anor	52
4.3.2	Freiberg	55
4.3.3	Hoorn	57
4.3.4	Kežmarok.....	58
4.3.5	Königs Wusterhausen	60
4.3.6	Valle di Ledro	60
4.3.7	Villerupt	62
4.3.8	Čechov	62
4.4	Realizované projekty.....	63
4.4.1	Projekt Erasmus+ „Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání“	63
4.4.2	Fan Park Valle Di Ledro Příbram	66
4.4.3	Projekt Robotika hýbe světem	67
4.5	Zhodnocení realizovaného projektu	71
5	Výsledky a diskuse	78
5.1	Výhody a nevýhody mezinárodní partnerské spolupráce měst	78
5.2	Vliv mezinárodní partnerské spolupráce na rozvoj města.....	79

6 Závěr.....	80
7 Seznam použitých zdrojů	84
8 Seznam obrázků	89
8.1 Seznam obrázků	89
Přílohy.....	90

1 Úvod

Vzhledem k tomu, že globalizace stále narůstá, hrají partnerství stále důležitější roli při propojování komunit napříč zeměmi. V Evropě bylo uzavřeno více než 17 000 partnerství mezi městy či obcemi, což ukazuje, že o tento typ spolupráce je velký zájem. Prostřednictvím tohoto formátu se městům otevírá mnoho nových možností, které mohou využít ve svůj prospěch. Například budování dlouhodobých přátelství, předávání znalostí a zkušeností, zajišťování prostředků na rozvoj měst nebo zvyšování příjmů z cestovního ruchu. I dnes plní svůj původní účel pomáhat udržovat mír a národní jednotu. Partnerství pro města mají mnoho pozitivních přínosů.

Mezinárodní partnerská spolupráce může být velmi důležitým faktorem pro rozvoj města. Spolupráce s jinými městy a regiony může pomoci městu přinést nové myšlenky, zkušenosti a odborné znalosti, které by jinak mohly zůstat nedostupné.

V rámci mezinárodní partnerské spolupráce může město spolupracovat s jinými městy a regiony na řešení společných výzev a problémů, jako je například ochrana životního prostředí, doprava, rozvoj místního podnikání a turistického ruchu, zlepšování infrastruktury a další. Také je důležité zmínit, že mezinárodní partnerská spolupráce může vést k rozvoji kulturní výměny a mezinárodního porozumění, což může přispět k růstu turismu a podpořit celkovou ekonomickou stabilitu města. V současné době jsou mezinárodní vztahy a spolupráce stále důležitější v globalizovaném světě a města, která se aktivně zapojují do mezinárodní partnerské spolupráce, mohou mít výhodu v podobě přístupu k novým zdrojům financování, technologií a know-how.

Tato diplomová práce se věnuje tématu mezinárodní partnerské spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami. Město Příbram je velmi aktivním městem z hlediska mezinárodní partnerské spolupráce, jelikož má celou řadu partnerských měst a celou řadu projektů, a to buď realizovaných či stále aktivních. Tato práce se věnuje shromáždění informací o těchto partnerských městech a o jejich historii, vývoji a uskutečněných projektech. Také jsou prací analyzovány aktivity v rámci těchto spoluprací a budou posuzovány z hlediska ekonomického, sociálního a kulturního. Poslední částí je zhodnocení probíhajícího projektu realizovaného společně s holandským partnerským městem Hoorn a slovenským partnerským městem Kežmarok.

Společně se Základní školou Jiráskovy sady a Základní školou 28. října se město Příbram zapojilo do projektu s názvem "Robotika hýbe světem" (Robotics moves the

world). Projekt, který spadá do programu Erasmus+, byl zahájen v roce 2020 a bude trvat do 31.08.2023. Spolupracuje se zde s nizozemským městem Hoorn a slovenským městem Kežmarok, přičemž každá země je zastoupena městem, školou nebo školami a neškolskou organizací. Za českou stranu je neškolským subjektem Technická akademie dětí a mládeže (Techak) Březnice, který je zároveň odborným garantem projektu. Projekt si klade za cíl posílit pedagogické dovednosti v oblasti robotiky a inovativních výukových metod pro první a druhý stupeň základních škol a také pro mimoškolní aktivity, jako jsou kroužky, školní družiny a kluby. V rámci projektu budou vytvořeny tři didaktické moduly, které obsahují metodiku, prezentace, aplikace a otázky ke specifickým tématům. Tyto moduly budou následně zahrnuty do manuálu pro využití robotiky, který bude dostupný pro zapojené i nezapojené školy v partnerských regionech.

Mezinárodní partnerská spolupráce mezi městy má své výhody i nevýhody. Mezi hlavní výhody patří kulturní výměna, která umožňuje obyvatelům měst poznat nové zvyky a tradice a zlepšit tak porozumění mezi národy. Další výhodou je hospodářský přínos, protože spolupráce může vést k výměně informací a znalostí v oblasti hospodářství a podpořit tak ekonomickou prosperitu měst a regionů. Partnerská spolupráce také může podpořit vzdělávání a výzkum, což zlepšuje kvalitu vzdělávání a příležitosti pro studenty a výzkumníky. Navíc spolupráce může pomoci při řešení společných problémů, jako jsou životní prostředí, doprava, zdravotnictví nebo bezpečnost.

Mezi hlavní nevýhody patří náklady, protože partnerská spolupráce může být nákladná včetně nákladů na cestování, organizaci a komunikaci mezi partnery. Další nevýhodou může být jazyková bariéra, která může komplikovat komunikaci mezi partnery a vést k nedorozuměním a zpožděním projektů. Města a regiony mohou mít rozdílné priority a zájmy, což může vést k napětí a konfliktům v rámci partnerské spolupráce. Politické změny také mohou ovlivnit partnerskou spolupráci a její dlouhodobou stabilitu. Přestože mezinárodní partnerská spolupráce může mít několik nevýhod, většina z nich lze překonat efektivním plánováním a správou projektů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je popsat a zhodnotit význam partnerské přeshraniční spolupráce pro rozvoj města Příbrami. Prvotním cílem je shromáždit informace o partnerských městech města Příbrami, o jejich historii, vývoji a uskutečněných projektech, a to od počátku jejich vzniku až do současnosti, tedy do konce roku 2022.

Druhým cílem bude analýza realizovaných či probíhajících aktivit uskutečněných na této partnerské platformě. Současně budou definovány jejich benefity z pohledu ekonomického, sociálního a kulturního.

Třetím parciálním cílem je zhodnocení probíhajícího projektu realizovaného společně s holandským partnerským městem Hoorn a slovenským městem Kežmarok. Tento projekt, který je financován z evropského programu Erasmus+, a který je zaměřen na rozvoj robotiky na základních školách bude posuzován z pohledu jejich účastníků.

Cílem práce je také podpořit hypotézu, že aktivní municipality mohou v rámci svých přeshraničních aktivit získat další finanční zdroje na rozvoj své obce, a to nad rámec svých přidělených prostředků.

2.2 Hypotéza

V rámci této diplomové práce a na základě jejich cílů byla stanovena tato hypotéza:

H1: Mezinárodní partnerská spolupráce má pozitivní dopady na město a působí jako faktor rozvoje města Příbrami.

2.3 Metodika

Výzkumné šetření použilo dvě výzkumné metody. Jednalo se o analýzu dokumentů a polostrukturované rozhovory s vybranými respondenty. Podle Hendla (2008) se výběr výzkumných metod pro sběr dat odvíjí především od typu požadovaných informací, ale závisí také na tom, od koho potřebné informace získáme a za jakých okolností.

2.3.1 Metodika analýzy dokumentů

Metoda analýzy dokumentů se využívá ke sběru dat a následné analýze textových materiálů, jako jsou například články, zprávy, zákony nebo záznamy. Cílem této metody je

poskytnout strukturovanou analýzu dokumentů, která detailně popisuje téma, jež se v nich objevuje. (Hendl, 2005)

Metodika analýzy dokumentů se skládá z několika kroků:

Výběr dokumentů: Nejprve je třeba vybrat dokumenty, které budou součástí analýzy. Tyto dokumenty musí být relevantní pro dané téma a musí obsahovat dostatek informací pro provedení analýzy.

- **Předběžná analýza:** Po výběru dokumentů je třeba je pečlivě přečíst a provést předběžnou analýzu. Cílem této fáze je získat povědomí o obsahu dokumentů a zjistit klíčová témata, která se v dokumentech objevují.
- **Definice kategorií:** Na základě předběžné analýzy je třeba definovat kategorie, do kterých se informace z dokumentů budou řadit. Tyto kategorie musí být přesné, srozumitelné a úplné.
- **Sběr dat:** Poté se provádí hlavní analýza dokumentů. V této fázi jsou informace z dokumentů sbírány a řazeny do definovaných kategorií.
- **Analýza dat:** Po sběru dat se provádí analýza, která slouží k vyhodnocení výsledků. Tato fáze může zahrnovat kvantitativní a kvalitativní analýzu dat.
- **Interpretace výsledků:** Výsledky analýzy jsou následně interpretovány a prezentovány. Cílem interpretace je poskytnout vysvětlení zjištěných výsledků a vysvětlit jejich vztah k danému tématu.
- **Závěry:** V poslední fázi jsou výsledky shrnuty a vyvozeny závěry, které jsou prezentovány v písemné formě. Závěry slouží k podpoře nebo vyvrácení původní hypotézy a k doporučení pro další kroky v dané oblasti.

2.3.2 Metodika polostrukturovaných rozhovorů

Polostrukturované rozhovory jsou metoda výzkumu kvalitativních dat, která kombinuje prvky strukturovaných a neformálních rozhovorů. Tento typ rozhovoru využívá předem stanovený seznam otázek a témat, ale umožňuje také pružnost v rámci samotného rozhovoru, aby bylo možné upřesnit nejasnosti nebo podrobněji prozkoumat některé otázky.

Tento druh rozhovoru umožňuje zachovat jistou flexibilitu v průběhu rozhovoru, přizpůsobit se reakcím respondentů a získat více informací o konkrétních tématech.

Polostrukturované rozhovory jsou často využívány při kvalitativním výzkumu, kdy se snažíme porozumět subjektivním postojům a názorům respondentů. Respondenti jsou

zpravidla vybírání na základě určitého kritéria, jako je například věk, pohlaví, profese nebo zkušenosti s daným tématem.

Výhodou polostrukturovaného rozhovoru je, že umožňuje získat hlubší a komplexnější informace o tématu, než je možné získat z klasického dotazníku. Nevýhodou může být náročnost samotného rozhovoru a jeho analýzy, zejména pokud je zapotřebí provést více rozhovorů a porovnávat jejich výsledky.

Metodika polostrukturovaných rozhovorů se obvykle skládá z následujících kroků:

1. Stanovení cílů výzkumu a výběr respondentů: V této fázi se definují cíle výzkumu a vybírají se vhodní respondenti, kteří mají potřebné zkušenosti nebo informace týkající se daného tématu.
2. Navržení seznamu otázek: V této fázi se navrhne seznam otázek, které se budou v polostrukturovaném rozhovoru používat. Seznam otázek musí být přizpůsoben konkrétnímu tématu a zároveň musí poskytovat dostatečnou pružnost pro možnost reakce na odpovědi respondentů.
3. Průběh rozhovoru: Rozhovor se provádí podle seznamu otázek, ale může se také stát, že se v průběhu rozhovoru objeví nové otázky, které je třeba zodpovědět.
4. Zpracování dat: Po dokončení rozhovoru se data analyzují a zpracují. To může zahrnovat transkripci záznamu rozhovoru, kódování odpovědí a hledání společných témat a trendů. (Reichel, 2009)

3 Teoretická východiska

3.1 Obec

Podle Provazníkové (2015) se obec definuje jako základní územní samosprávné společenství občanů, které je vymezené hranicí obce. Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) dále uvádí, že obec je základním územním celkem a samosprávným společenstvím občanů. Podle Hendrycha (2012) je obec veřejnoprávní územní korporací, tedy právnickou osobou, která vlastní majetek, má své vlastní jméno a vykonává činnost pod svým jménem a odpovědností, a přitom se stará o rozvoj svého území a potřeby svých obyvatel. Celkově lze tedy říci, že obec je základním územním celkem a samosprávným společenstvím občanů, které má za úkol pečovat o rozvoj svého území a potřeby svých obyvatel.

Zákony obec definují jako základní územní samosprávné společenství občanů na územním celku vymezeném hranicí obce. Obec tak tvoří územní celek, který je popisován hranicí území obce. Další vlastností obce je to, že je veřejnoprávní územní korporací, což znamená, že je právnickou osobou vlastnící majetek a realizující činnost pod svým vlastním jménem a na svou vlastní odpovědnost, a pečuje o rozvoj území obce a potřeby svých občanů. Ústava ČR definuje obec jako uspořádání občanů žijících na určitém území, kde obyvatelé mají obdobné potřeby a sledují obdobné cíle. Obce jsou chápány jako územní samospráva, která je zakotvena v Ústavě ČR, a mají nezastupitelný význam v demokratickém uspořádání společnosti a ve výkonu regionální a místní veřejné správy. Obce jsou vnímány jako subjekty veřejné správy, které mají poslání plnit potřeby primárně zde žijících občanů a poskytovat veřejné statky. Samospráva obcí má ve smyslu veřejné správy širší míru samostatnosti než soukromá správa a obce vykonávají funkci státních orgánů s přenesenou působností a samostatnou působností, která má bezprostřední vliv na rozvoj obce. Samostatná působnost je přesně definovaná zákonem a má obsahovat péči k uspokojování společných potřeb občanů obce. (Provazníková, 2015; Hendrych, 2012; Ústava ČR, 1993)

3.1.1 Obec s rozšířenou působností

Obec s rozšířenou působností je specifickým druhem obce, která v rámci své samostatné působnosti vykonává státní správu v přenesené působnosti pro několik obcí, jež jsou součástí jejího správního obvodu, jenž je určen vyhláškou č. 388/2002 Sb. Obce s rozšířenou působností jsou pověřeny největším rozsahem výkonu státní správy v

přenesené působnosti, včetně oblastí, které jsou pověřeny obcím základního typu nebo obcím s pověřeným obecním úřadem. Kromě toho, jsou jim svěřeny oblasti, které jsou svěřeny pouze obcím s rozšířenou působností na základě speciálních zákonů. Obce s rozšířenou působností mohou s výkonem svěřené státní správy nakládat dále. V případě, že obec s rozšířenou působností má obecní úřad, který vykonává přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu, může uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obecním úřadem jiné obce s rozšířenou působností. Podle této smlouvy bude obecní úřad jedné obce s rozšířenou působností vykonávat přenesenou působnost nebo její část pro obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností, jež je zapojena do této veřejnoprávní smlouvy. Pro uzavření této smlouvy je třeba souhlas Ministerstva vnitra, které tento souhlas vydá po projednání s příslušným ministerstvem nebo jiným příslušným ústředním správním úřadem. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

3.1.2 Orgány obce

V místní samosprávě v České republice hrají orgány obce důležitou roli. Tyto orgány se podílejí na řízení obce a plní různé funkce v rámci správy obce. Podle zákona o obcích se orgány obce dělí na volené, výkonné, kontrolní a poradní orgány. Zastupitelstvo obce je voleným orgánem, který rozhoduje o záležitostech patřících do samostatné působnosti obce. Výkonné orgány, jako jsou starosta, rada obce a obecní úřad, mají na starosti výkon působnosti obce. Kontrolní a poradní orgány jsou komise a výbory, které jsou zřizovány jako orgány rady a zastupitelstva obce. Každý z těchto orgánů plní specifickou roli v rámci správy obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje o klíčových otázkách a schvaluje program rozvoje obce. Starosta je nejvyšším představitelem místní samosprávy a zastupuje obec navenek. Rada obce má na starosti výkon působnosti obce a obecní úřad zajišťuje praktické záležitosti běžného provozu obce. Kontrolní výbory dohlíží na plnění povinností obce a finanční výbor kontroluje hospodaření obce. Každý občan má také určitá práva v rámci místní samosprávy, jako je právo volit a být volen do zastupitelstva obce, právo hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva a podávat návrhy, podněty a připomínky. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

3.2 Paradiplomatie vztahy

Paradiplomacie je termín označující aktivity měst, regionů a jiných subnárodních entit v oblasti zahraniční politiky a mezinárodní spolupráce. Jedná se o formu aktivit,

kteřou realizují subnárodní subjekty, jako jsou města, regiony, státy a provincie, v oblasti zahraničních vztahů, která doplňuje nebo se liší od oficiálního postupu daného státního orgánu. Paradiplomacie umožňuje městům a regionům získat větší míru autonomie a zahraničněpolitické nezávislosti, což umožňuje větší míru přizpůsobení se specifickým potřebám daného území a podporuje rozvoj regionálních ekonomik a mezinárodní spolupráce.

Ducháček (1986) přišel s konceptem paradigmatické diplomacie, který se postupně vyvíjel z původního termínu mikrodiplomacie. Ducháček rozdělil zahraničně-politické aktivity neústředních vlád do tří kategorií: přeshraniční regionální mikrodiplomacie, meziregionální mikrodiplomacie a globální paradiplomacie. Toto rozdělení a termín paradiplomacie byly v dalších textech více specifikovány a upřesněny.

Globální paradiplomacie zahrnuje politické kontakty, včetně těch s velmi vzdálenými zeměmi, a subnárodní jednotky se v ní zabývají všemi oblastmi mezinárodního systému. Například Austrálie využívá svého místa v této diplomacii. Makroregionální paradiplomacie označuje spolupráci necentrálních vlád regionů, které sousedí se státy jiných centrálních vlád. Oproti mikrodiplomacii má formální charakter a opírá se o neformální kontakty. Mikroregionální problémy mají své kořeny a projevují se v daném regionu, zatímco makroregionální problémy ovlivňující konkrétní regiony vznikají na centrální a mezinárodní úrovni. Spolupráce mezi regiony sousedícími geograficky má jak formální, tak neformální charakter.

3.2.1 Hranice státu

Státní hranice se obvykle popisují jako pomyslná linie oddělující dvě území. Hranice jsou spojeny s pozemky a vlastnickými právy, protože lidé vytvářejí hranice, aby ochránili svůj majetek a oddělili ho od majetku ostatních. Hranice také sloužily jako ochrana impérií, což dokládá Velká čínská zeď. Moderní státní hranice vznikly po Vestfálském míru v roce 1648, který vymezil suverenitu států nad konkrétními územími a zároveň představil pomyslnou linii vojenské obrany. Nicméně, hranice nejsou dobře definované a stávají se zdrojem mnoha konfliktů. Základy dnešních státních hranic byly vytvořeny po Versailleské smlouvě v roce 1919, která upravila hranice většiny evropských zemí, včetně bývalého Československa. (Šmida, 1999)

V této době český zákon definuje předmět státních hranic takto: „*Státní hranice oddělují výsostně území České republiky od území sousedních států jak na zemském povrchu, tak*

svislým směrem ve vzdušném prostoru i pod zemským povrchem, v nadzemních i podzemních stavbách a zařízeních. Státní hranice jsou stanoveny mezinárodní smlouvou nebo ústavním zákonem. Polohu státních hranic lze určit z hraničního dokumentárního díla nebo z vyznačení průběhu státních hranic v terénu.“ (Zákon č.312/2001 Sb.)

Hranice nejsou pouze geografickou oddělovací linií mezi územími, ale mohou také rozdělovat různé kultury, právní systémy, jazyky nebo náboženství. Existují přirozené hranice v terénu, jako jsou hory a řeky, které mohou být využity jako hranice mezi zeměmi. Uměle vytvořené hranice jsou často výsledkem historických událostí a národních názorů. Hranice jsou často vytvářeny lidmi a musí být schváleny zúčastněnými zeměmi. Příkladem přírodních hranic v České republice jsou Krkonošský hřbet a řeka Morava, zatímco příkladem umělé hranice je česko-polská hranice na Javornickém výběžku.

3.2.2 Princip subsidiarity

Princip subsidiarity označuje zásadu, podle které by měly být rozhodovací pravomoci co nejvíce přeneseny z centrálních orgánů na orgány místní a regionální samosprávy. Tento princip klade důraz na to, že rozhodování by mělo být co nejbližší občanům, kteří jsou nejvíce postiženi danými problémy. Tento princip je zakotven v Lisabonské smlouvě a představuje jeden ze základních principů fungování Evropské unie. (Evropská komise, 2021)

Princip subsidiarity je významnou součástí politického a společenského uspořádání a jeho vývoj je ovlivněn křesťanskými encyklikami. Původně označoval koncept pomoci, avšak postupem času získal politický kontext. Slovo subsidiarita vychází z latinského subsidium, což znamená pomoc nebo příspěví. Z původního významu lze vyvodit, že princip subsidiarity měl podporovat nezávislost nižších společenských jednotek a vyšší jednotky měly pomáhat těm nižším. Druhý výklad odkazuje na subsidiární jednání, kdy jsou nižší jednotky považovány za primární a jednání vyšších jednotek je považováno za podřadné. Tento princip podporuje činnost nejbližší danému problému a je označován jako subsidiarita směrem nahoru. (Druláková, 2007)

3.2.3 Paradiplomacie jako faktor rozvoje obce

Regionální politika a územní rozvoj jsou považovány za klíčové faktory při udržování sociální rovnováhy. Pomáhají minimalizovat extrémní v rozvoji a územním růstu a mohou podpořit ekonomickou aktivitu v oblastech s vysokou nezaměstnaností nebo na

ekonomicky slabých územích. Regionální politika může také pomoci omezit příliš rychlý ekonomický růst v některých oblastech a řešit diplomatické záležitosti mezi sousedními zeměmi. V dnešní době se snaha o regionální rozvoj soustředí na samosprávu každého regionu, kvůli supranacionalismu, globalizaci a meziorganizačním procesům. Tyto procesy však vedou ke stále větší centralizaci moci a zvýhodňují korporace, což pro regiony znamená větší obtíže při dosahování rozvoje a zlepšování svého postavení.

Paradiplomacie přispívá k hospodářskému rozvoji ve čtyřech základních dimenzích:

a) Získávání zahraničních investorů – paradiplomacie se snaží zajistit zahraniční investice, což je důsledkem přesunu rozvojových kompetencí na úroveň regionů. Vlády jednotlivých regionů se tak navzájem konkurují v oblastech jako školství, dopravní obslužnost, investoři atd., a snaží se vytvořit dostatečně atraktivní podmínky pro investory.

b) Získávání specifických skupin pracovní síly – regiony zvyšují svoji atraktivitu pro specifické skupiny pracovníků díky inovacím, které slouží k dosažení hospodářského růstu.

c) Podpora exportu domácích firem – regionální vlády spolupracují s podnikatelským prostředím a prosazují malé a střední podnikání na zahraničních trzích.

d) Propagace regionů v zahraničí jako turistických cílů – paradiplomacie usiluje o propagaci regionů jako turistických cílů a také o získání nových návštěvníků s cílem stimulovat lokální rozvoj. (Dostál, Kořan, 2017)

3.3 Mezinárodní spolupráce

3.3.1 Interregionální spolupráce

Interregionální spolupráce je druh spolupráce mezi různými regiony nebo územními celky, které spolupracují na různých projektech a aktivitách, které mají společné cíle a zájmy. Tyto projekty mohou být například zaměřeny na rozvoj regionální infrastruktury, podporu regionálních podniků, zlepšení životního prostředí, vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků, kulturu, cestovní ruch a mnoho dalšího. Interregionální spolupráce může být uskutečňována na různých úrovních, od spolupráce mezi sousedními regiony až po spolupráci mezi regiony v různých zemích nebo dokonce na mezinárodní úrovni. Cílem interregionální spolupráce je často posílit konkurenceschopnost jednotlivých regionů a celkově zlepšit ekonomický a společenský rozvoj regionů a území. (Mezinárodní spolupráce, 2014)

3.3.2 Transnárodní spolupráce

Transnárodní spolupráce je forma spolupráce mezi subjekty (organizace, firmy, státy) přesahující hranice národních států. Tento druh spolupráce může být realizován mezi subjekty v různých zemích v rámci různých oblastí, jako jsou hospodářská spolupráce, výzkum a vývoj, kultura, společenské vztahy a další. Hlavním cílem transnacionální spolupráce je dosáhnout společných cílů, které by byly pro jednotlivé subjekty obtížné nebo nemožné dosáhnout samostatně. Spolupráce na mezinárodní úrovni může také pomoci překonat kulturní, jazykové, politické a geografické rozdíly, které mohou být překážkou pro spolupráci mezi subjekty v rámci jednoho státu.

Příkladem transnacionální spolupráce může být například spolupráce mezi univerzitami v různých zemích při výzkumu a vývoji, spolupráce mezi nevládními organizacemi na řešení globálních problémů, jako je ochrana životního prostředí nebo lidská práva, nebo spolupráce mezi firmami z různých zemí na výrobu a prodej produktů na celosvětovém trhu.

Česká republika je spolu s dalšími středoevropskými zeměmi zapojena do Středoevropského programu Interreg. Program je financován z Fondu regionálního rozvoje EU. Mezi priority pro období roku 2020 patří například snižování uhlíkové stopy zvýšením využívání obnovitelných zdrojů energie nebo práce na lepším propojení nepřístupných oblastí s vyspělými centry v této oblasti. (Taking cooperation forward, 2019)

3.3.3 Přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce je forma spolupráce mezi subjekty z různých zemí, kteří sdílejí společnou hranici. Jedná se o proces, kdy se sousední regiony, státy nebo obce spojují, aby spolupracovali na řešení problémů, které mají společné, a na využití příležitostí, které nabízí společná hranice. Přeshraniční spolupráce může být realizována v mnoha oblastech, například v oblasti ekonomiky, obchodu, kultury, životního prostředí, dopravy, turismu, vzdělávání a mnoha dalších. (Jeřábek, 2004)

Cílem přeshraniční spolupráce je především zlepšení kvality života obyvatel v oblasti přeshraničního regionu, posílení hospodářské a sociální soudržnosti mezi sousedícími regiony a podpora udržitelného rozvoje obou stran. Přeshraniční spolupráce může také vést k vytvoření nových příležitostí pro obchod, investice a zaměstnanost a k posílení politických vazeb mezi sousedícími zeměmi.

Přijatá Evropská charta o hranicích a přeshraničních oblastech 20. listopadu 1995 zdůrazňuje základní argumenty pro spolupráci v přeshraničních oblastech. Cílem této spolupráce je odstraňovat překážky a faktory, které tyto oblasti rozdělují, a nakonec i překonat administrativní hranice nebo snížit jejich význam. V důsledku probíhající evropské integrace a hospodářské spolupráce mají lidé v příhraničních oblastech právo požadovat rovné životní podmínky v této nové Evropě. "Lidská tvář" evropské politiky se projevuje tam, kde je spolupráce naprosto nezbytná, což platí zejména pro příhraniční oblasti. (Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů, 2019)

3.4 Přeshraniční spolupráce jako specifický druh mezinárodní spolupráce

3.4.1 Motiv spolupráce

Při zapojení subjektů do přeshraniční spolupráce lze identifikovat dva hlavní motivy. První z nich spočívá v samotné spolupráci jako takové, jelikož subjekty si uvědomují potřebu reálné spolupráce na řešení problémů a hledání způsobů, jak společně dosáhnout celkového rozvoje. Vzhledem k tomu, že mnohé problémy přesahují hranice a nelze je řešit bez spoluúčasti zahraničního partnera, je spolupráce nezbytná. Druhým významným motivem je hledání finančních zdrojů. V takovém případě je přeshraniční spolupráce realizována s cílem získání finančních dotací. Asociace evropských hraničních regionů uvádí další motivy pro přeshraniční spolupráci, jako je například budování demokracie a účinné místní a regionální správy, začlenění do EU nebo překonání hranic a izolace. (Branda, 2018)

3.4.2 Aktéři spolupráce

Když v České republice neexistovaly kraje, hlavními aktéry byla města a obce, které postupně zapojovaly další subjekty a vytvářely zóny spolupráce. Při mezinárodní spolupráci se do tohoto procesu zapojily také různé regiony. Přeshraniční spolupráce se nejvíce dotýká místních úřadů, tedy obvykle místních a regionálních úřadů, které spolupracují v rámci svých samostatných kompetencí. Tyto instituce jsou považovány za hlavní aktéry celé spolupráce a v některých případech nahrazují ústřední vládu. S postupem času se rozsah spolupráce rozšiřoval a přibývaly další subjekty, jako jsou například instituce podporující podnikání, nebo různé úrovně školství. Do spolupráce se

stále více zapojuje také neziskový sektor, zejména v oblastech kultury, životního prostředí a sportu. (Galvasová, 2008)

3.4.3 Právní úprava přeshraniční spolupráce

3.4.3.1 Historický vývoj právní úpravy přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce má dlouhou historii. Ve většině evropských zemí se rozvíjí od druhé poloviny 20. století, například v České republice byl rozvoj takové spolupráce možný až se vznikem demokracie po listopadovém převratu. Postupně zde začala vznikat eurozóna po vzoru západní Evropy. Evropská komise a EU mají velký podíl na obnově vazeb se zahraničím, které byly přerušeny válkou a následným vývojem, o čemž svědčí nespočet přeshraničních projektů. Jejich cílem je podpora přeshraniční spolupráce, na kterou je potřeba vyčlenit nemalé finanční náklady z vašeho rozpočtu. Vytváření přeshraničních struktur a činností je ovlivněno mnoha faktory právní povahy. Důvodem je, že přeshraniční spolupráce se dotýká mnoha právních disciplín, jako je mezinárodní právo veřejné a soukromé, evropské právo nebo správní právo.

Většina přeshraniční spolupráce je vedena a regulována na základě dvoustranných nebo mnohostranných dohod. Například dvoustranná dohoda zahrnuje politický nebo obchodní vztah mezi dvěma stranami, zatímco mnohostranná dohoda je podepsána třemi nebo více stranami. Příkladem může být smlouva o dobrých sousedských vztazích a spolupráci mezi Českou republikou a Slovenskem. (Branda, 2018)

O postupné rozšíření přeshraniční spolupráce se zasloužily euroregiony. Pojem euroregion se objevil v tzv. Madridské dohodě z roku 1980. Madridská dohoda je rámcová dohoda o přeshraniční spolupráci regionů Evropy. Tato dohoda ale není právně závazná.

3.4.3.2 Zákon o obcích

Základním právním předpisem upravujícím spolupráci obcí v České republice je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obec), ve znění pozdějších předpisů, zejména v části 4, § 55. Je zde stanovena spolupráce s obcemi jiných zemí, mimo jiné zemí.

„Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení územních samosprávných celků. Svazky obcí mohou spolupracovat se svazky obcí jiných států; obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.“ (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Díl 5, zákona č. 128/2000 Sb., § 56 – § 59 byl zrušen. Tato část zákona dříve stanovovala, za jakých podmínek může spolupráce vzniknout, stanovovala povinný obsah smlouvy mezi obcemi.

V § 55 byly zrušeny odst. 3 až 6, které upravovaly speciální formy této spolupráce na základě smlouvy o vzájemné spolupráci, pro niž upravovaly podmínky. Podmínky byly dle § 55 odst. 3 následující:

„Smlouvy podle odstavců 2 a 3 musí mít písemnou formu a musí být předem chváleny zastupitelstvem obce, jinak jsou neplatné. Smlouva musí obsahovat

- a) názvy a sídla účastníků smlouvy,*
- b) předmět spolupráce a způsob jeho financování,*
- c) orgány a způsob jejich ustavování,*
- d) dobu, na kterou se smlouva uzavírá.“* (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Nová právní úprava obsahuje v § 55 pouze obecnou deklaraci. Smlouva se řídí právem zvoleným stranami a zároveň české právo dovoluje hledět na tuto smlouvu i jako na nepojmenovanou a tyto smlouvy mohou mít i veřejnoprávní povahu. V dnešní době se smlouvy řídí soukromoprávními předpisy či správním řádem. Forma a obsah takové smlouvy tedy již není fixní. Lze jí upravovat, dle typu její povahy a na základě domluvy jednotlivých stran. (Historie partnerské spolupráce měst, 2018)

V případě partnerství společenská smlouva ani přísaha nezakládá žádnou právní povinnost. Vedení města může spolupráci kdykoli ukončit dle rozhodnutí zastupitelstva města. Vzor často používaných partnerských přísah je uveden v příloze 3.

Tato spolupráce je mimo jiné zakotvena v mezinárodních dokumentech, zejména v Evropské chartě domácího práva. Konkrétně v článku 10 s názvem „Právo místních společenství sdružovat se“. Důležitým dokumentem pro přeshraniční spolupráci je Rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi evropskými územními společenstvími nebo orgány. (Galvasová, 2008)

3.4.4 Formy přeshraniční spolupráce

3.4.4.1 Euroregiony

Euroregiony jsou mezinárodní územní celky, které vznikají za účelem podpory a posílení přeshraniční spolupráce mezi regiony různých států v Evropě. Tyto územní celky se skládají z oblastí ležících na obou stranách hranic a jejich vznik byl inspirován snahou o vytvoření silnějšího hospodářského a kulturního partnerství mezi sousedícími

regiony, které sdílejí společné zájmy a výzvy. Euroregiony se zaměřují na spolupráci v oblastech jako jsou například obchod, investice, turismus, životní prostředí, doprava a kultura. V České republice existuje několik euroregionů, což jsou nadnárodní územní celky, které se skládají z území dvou nebo více států. Mezi euroregiony v České republice patří například Euroregion Glacensis, který spojuje české a polské regiony ležící na území Orlických hor a Kladského pomezí, Euroregion Nisa, který spojuje české, německé a polské regiony v okolí Lužických hor, nebo Euroregion Silesia, který zahrnuje český, polský a slovenský Slezský kraj. (Dušek, 2010)

Obrázek 1 Mapa euroregionů v ČR

Zdroj: MAPOVÝ SERVER CRR

3.4.4.2 Přeshraniční impulsní centra

Druhou formou spolupráce je přeshraniční impulsní centrum. Jedná se o evropský pilotní projekt pro přeshraniční regionální spolupráci. Projekt je realizován v příhraničních regionech České republiky, Dolního Rakouska, Maďarska a Slovenska. Přeshraniční impulsní centra jsou tedy instituce, které podporují a usnadňují přeshraniční spolupráci mezi regiony a městy v blízkosti hranic. Tyto centra zajišťují koordinaci mezi zúčastněnými stranami a poskytují potřebné informace a znalosti o přeshraniční spolupráci. Cílem impulsních center je stimulovat rozvoj regionů a měst a podporovat lepší využití příležitostí a prostředků, které přináší přeshraniční spolupráce. V některých zemích jsou

přeshraniční impulsní centra součástí vládních struktur, zatímco v jiných jsou nezávislými organizacemi, které jsou financovány ze zdrojů EU a místních partnerů. (Galvasová, 2008)

3.4.4.3 Partnerská spolupráce

Poslední formou přeshraniční spolupráce je spolupráce partnerská. Té se bude tato práce týkat podrobněji, jelikož poskytne teoretické informace k praktické části práce. V následující kapitole je zmíněn historický kontext, který napomáhá k utvoření si celkového obrazu o problematice.

Partnerská spolupráce mezi obcemi a městy na mezinárodní úrovni je považována za přirozený prostředek pro rozvoj regionu. Její dlouholetá tradice podporuje porozumění mezi různými národy a kulturami, což může vést ke snížení překážek a zvýšení zapojení občanů do veřejného života. Tato spolupráce také přispívá k integraci Evropské unie a posilování její identity a občanství. (Khendriche Trhlínová, 2014)

Mezinárodní partnerství by se mělo stát nedílnou součástí života obcí a jejich občanů. Může mít pozitivní dopad na vztah mezi jednotlivými aktéry v daném území a na důvěru ve volené představitele obce. Partnerství mezi místními a regionálními správami přispívá k dlouhodobé konkurenceschopnosti. Přináší bohatou výměnu zkušeností v různých oblastech se zaměřením především na život konkrétního města, ať už jde o jeho rozvoj, sociální sféru, školství, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samospráv. Partnerství mezi městy a obcemi mohou sloužit i jako nástroj zaměřený na podporu ekonomických vazeb mezi podnikateli v partnerských městech a regionech. Partnerství mohou mít následující formy:

- a) Formálně uzavřené partnerství – partnerství vzniklé na základě formální dohody, prohlášení, memoranda nebo dohody o spolupráci
- b) Spolupráce na společných projektech.
- c) Neformální partnerství – Neformální partnerství nebo přátelství založené na základě ústní dohody. (Svaz měst a obcí v ČR, 2022)

Budování harmonického rozvoje partnerství vyžaduje vzájemné obohacování. K tomu je nutná aktivní účast obyvatel obou měst, různých věkových a sociálních skupin. Aktivity prováděné v rámci partnerství by měly pomoci nalézt řešení hlavních projednávaných problémů. Dobrá partnerství by také měla být dlouhodobou záležitostí, neměla by být tedy omezována časem, neboť dlouhodobá partnerství vedou k pevným přátelstvím a solidaritě mezi městy. Partnerství, která udržují přátelství, vytvářejí to

správné prostředí pro rozvoj nových způsobů spolupráce, které mohou sloužit budoucím generacím. (Partnerství pro budoucnost, 2017)

3.5 Partnerská spolupráce

3.5.1 Historický kontext partnerské spolupráce

Krátce po 2. světové válce se začaly navazovat přeshraniční spolupráce mezi městy s cílem podpořit mírovou obnovu Evropy. Jedním z hlavních záměrů této spolupráce bylo přátelství mezi starosty a občany, které mělo zabránit opakování válek a konfliktů. Organizace Urban Partnership, založená Evropskou radou měst a regionů již na počátku 50. let, stála v čele tohoto strukturovaného hnutí. (Hůlková, 2012)

Konrad Adenauer, tehdejší kancléř Spolkové republiky Německo, byl velkým zastáncem německo-francouzského usmíření a věřil, že toto přátelství je klíčem k dosažení trvalého míru a stability. Během období 1949-1955 úspěšně usiloval o mnoho zahraničních cílů, které vedly ke spojení Německa se Západní unií. Díky jeho úsilí bylo založeno Evropské společenství uhlí a oceli, Německo se připojilo k NATO a stal se členem Evropské komise. Němci si velmi váží Adenauerových zásluh, což dokazuje i hlasování v roce 2003, kdy byl označen za "největšího Němce všech dob". To vše se stalo díky jeho zahraniční politice, která měla za cíl usmířit Německo a Francii a posílit evropskou integraci. Dne 22. ledna 1963 podepsali tehdejší prezident Francie Charles de Gaulle a kancléř Spolkové republiky Německo Adenauer v Elysejském paláci "Smlouvu o německo-francouzském přátelství". Tento významný krok byl uskutečněn díky dobrým vztahům mezi oběma státníky a přispěl k podobě Evropy, jak ji známe dnes. Toto místo se také nazývá Smlouva o přátelství v Elysejském paláci. (Adenauer, 1963)

Partnerské smlouvy jsou především uzavírány mezi městy ve Francii a Německu z důvodu upevňování dobrých vztahů mezi těmito zeměmi. Již v roce 1963, kdy byla podepsána smlouva o přátelství, existovalo přibližně 120 partnerství mezi městy ve Francii a Německu. Tyto smlouvy byly uzavírány zejména s cílem obnovy měst, která byla po druhé světové válce zničena. (Baldwin, 2013)

Partnerské dohody se o 40 let zpozdily kvůli existenci železné opony, která bránila městům východního bloku účastnit se přeshraniční spolupráce. V rámci komunistického bloku existovala forma přeshraniční spolupráce zvaná "družba", což byla mezinárodní spolupráce mezi skupinami, organizacemi, městy nebo národy založená na politických ideálech. Nicméně po pádu komunistického režimu v roce 1989 vypukla nová vlna

partnerských dohod. S pádem železné opony se uvolnily hranice východních států a města mohla svobodně vstoupit do mezinárodní spolupráce. V České republice se většina partnerských smluv uzavřela až po roce 1989. Nicméně výrazný rozvoj partnerských dohod lze pozorovat až po vstupu do Schengenského prostoru a Evropské unie. (Hůlková, 2012)

V roce 1991 Rada evropských obcí a regionů (CEMR) zaznamenala 8500 uzavřených partnerství mezi 14 městy. Od té doby se během 15 let výrazně zvýšil počet partnerství více. Podle studie organizace CEMR z roku 2006 bylo uzavřeno 17 000 partnerství měst z 35 zemí jak z Evropy, tak i mimo ni. Tento velký nárůst, se přisuzuje jednak výše zmíněnému otevírání hranic, ale také finanční podpoře. Největší počet partnerství bylo uzavřeno v Německu a Francii, jejichž převážná část vzešla z jejich vzájemné kooperace. Přibližně 2000 partnerství poté uzavřela Itálie, Polsko a Velká Británie. Dle CEMR Česká republika uzavřela celkem 1124 partnerství a Švýcarsko čítalo okolo 485 partnerství. (Partnerství pro budoucnost, 2017)

3.5.2 Partnerství obcí neboli town-twinning

Je nutné představit pojem partnerství v širším smyslu fenoménu paradigmatické diplomacie. Jde o model stále více aplikovaný veřejným sektorem, zejména na místní a regionální úrovni, využívající v procesu rozvoje vzájemné formální i neformální vztahy. V současnosti se jeví jako módní a zprostředkující prostředek, který pomáhá zajistit sociální a ekonomickou trvalost místních a regionálních politik. (Filipová, 2013)

Podle Evropské rady měst a regionů se pojmem městské partnerství, městské partnerství nebo komunální partnerství rozumí partnerská spolupráce na úrovni města, nezávislá na časových a materiálních omezeních. Účastníky těchto vztahů tedy mohou být obce jako základní územně správní jednotky. Partnerství, známé také jako párování měst, je formou dlouhodobé spolupráce městských samosprávných celků, která spočívá v pravidelných schůzkách zastupitelů obcí a obcí za účelem participace na smlouvách či memorandech podepsaných zástupci měst. (Hůlková, 2012)

Jedním z důležitých rysů partnerství uzavíraných mezi obcemi je spolupráce měst a obcí v různých státech. Obecní partnerství lze tedy označit jako zahraniční politiku realizovanou na komunální úrovni, přičemž se ve většině případů jedná o partnerství obcí ve dvou různých státech. V procesu evropského sjednocování však existují i partnerství mezi městy či obcemi z více států, tzv. multilaterální partnerství (tzv. Ringpartnerschaften). (Filipová, 2013)

Některá města a obce v ČR mají partnerství s obcí nebo městem v některé z evropských zemí. Partnerství lze realizovat na základě iniciativ jednotlivých obcí či měst, případně mohou obce využít služeb Aliance měst a obcí ČR. Je dobrovolnou nevládní organizací založenou jako sdružení podnikových zájmů a jejími členy jsou obce a obce. (Svaz měst a obcí ČR, 2022)

Pro správné fungování partnerství je nezbytné vzájemné porozumění mezi různými partnerskými městy a sdílené porozumění partnerské spolupráci. Efektivní komunikace, dosahování stanovených cílů a aktivní zapojování občanů, místních zájmů a profesních sdružení do partnerských aktivit jsou nezbytnou podmínkou správného fungování partnerství. Účelem partnerské spolupráce je zejména oblast veřejné správy, kulturní a sociální spolupráce, výměny a vzdělávání, hostitelských rodin pro dospělé a seniory, společné projektové spolupráce a spolupráce a výměn v oblasti dopravy. (Galvasová, 2007)

3.5.3 Přínosy partnerství

V rámci partnerství je realizována řada aktivit, které jsou přínosem pro občany i město. Mezi přínosy pro obec a město patří například zviditelnění obce v zahraničí, a tím zvýšení zájmu turistů. Umožňuje také obcím či městům zapojit se do projektů financovaných z fondů EU a vytvářet nové příležitosti a propojení v oblasti obchodu. Dalším pozitivním přínosem, který spolupráce městům přináší, je předávání vzájemných zkušeností a prostorů k řešení společných problémů. (Mongin, 2017)

Mezinárodní partnerství měst mohou mít mnoho přínosů, včetně:

- **Výměna know-how a osvědčených postupů:** Partnerství umožňují městům sdílet své zkušenosti, nejlepší postupy a nové nápady, které mohou být uplatněny v jejich vlastním prostředí.
- **Rozvoj mezinárodních vztahů:** Partnerství měst mohou pomoci rozvíjet mezinárodní vztahy a zvyšovat povědomí o městech v různých zemích. Tyto vztahy mohou také vést k novým obchodním příležitostem a vztahům.
- **Společné projekty a financování:** Společné projekty a financování mohou pomoci městům dosáhnout společných cílů, jako je zlepšení infrastruktury, životního prostředí, ekonomického rozvoje a podpora inovací.
- **Kulturní výměna:** Partnerství měst mohou podpořit kulturní výměnu mezi městy a zeměmi, například prostřednictvím sdílení tradic, festivalů a umění.

- Větší politický vliv: Partnerství měst mohou zvýšit politický vliv měst a mohou pomoci ovlivnit politiku na regionální, národní a mezinárodní úrovni.
- Zlepšení obrazu měst: Partnerství měst mohou přispět ke zlepšení image měst a zvýšit povědomí o jejich kulturních, ekonomických a turistických možnostech. To může vést k většímu zájmu o investice, turistický ruch a další formy spolupráce.

Celkově lze říci, že mezinárodní partnerství měst mohou přinést mnoho výhod pro města, jako je zlepšení infrastruktury, kulturní a politická výměna, podpora inovací a rozvoj obchodních vztahů.

Z občanského hlediska je největším přínosem navazování profesionálních a přátelských kontaktů, poznávání nových tradic, kultur nebo odbourávání jazykových bariér. Tato spolupráce také pomáhá občanům zapojit se do činnosti vedení města. (Hůlková, 2012)

3.5.4 Financování partnerství

Největší překážkou navázání přeshraniční spolupráce je právě nedostatek financí, který brání rychlejšímu rozvoji. Města ve většině případů hradí kooperativní aktivity z vlastních rozpočtů. Potvrzuje to průzkum Svazu měst a obcí. Ukazuje, že více než polovina respondentů (57,2 %) financuje projekty z městských či obecních rozpočtů. To však nepokrývá všechny náklady spojené s mezinárodní spoluprací.

Města však mají přístup ke grantům a dotacím, ale využívá je jen asi jedna třetina (33 %). 13,3 % obcí uvedlo, že sponzorství využívá k platbám za akce související se spoluprací.

Pro dosažení konzistence a plánu v partnerství musí obě strany stanovit oblasti spolupráce a zajistit dostatek finančních prostředků na jejich správu. Naplánování dlouhodobých projektů s přesně stanovenými cíli a harmonogramem a termíny výrazně zvýší dynamiku vztahu mezi dvěma partnerskými městy. K financování aktivit partnerských měst existují tři dominantní oblasti, tj. Programy EU, Národní programy a fondy a Místní sponzoři. Programy EU a národní programy a fondy jsou formou financování grantů, které nesmí překročit 80 % způsobilých nákladů na určenou akci. Zbývajících 20 % musí být uhrazeno z jiných zdrojů než rozpočet EU. Rozpočet se dá rozdělit na přímé a nepřímé náklady a výnosy. Způsobilé přímé náklady jsou náklady spojené s prováděním projektu a přímo účtovatelné v jeho rámci, zatímco nepřímé náklady

nejsou přímo spojené s projektem, ale vznikají v souvislosti s celkovou správou a řízením projektu. Přímé náklady zahrnují náklady na zaměstnance, pořizovací náklady zařízení, nájem, cestovné a ubytování a diety zaměstnanců, a to v souladu s obvyklými postupy příjemce. (Galvasová, 2007)

Existuje několik programů, které mohou financovat mezinárodní partnerství měst a obcí. Některé z těchto programů jsou:

- Evropa pro občany – Tento program podporuje mezinárodní spolupráci měst a obcí prostřednictvím svého opatření "Sítě měst". Financuje také projekty, které podporují evropskou občanskou společnost a evropskou identitu.
- Erasmus+ - Tento program podporuje mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání, odborného vzdělávání, mládeže a sportu. Může být využit k financování projektů, které se zaměřují na mezinárodní spolupráci mezi městy a obcemi v těchto oblastech.
- Interreg – Tento program podporuje přeshraniční, transnacionální a meziregionální spolupráci v rámci Evropské unie. Může být využit k financování projektů, které se zaměřují na spolupráci mezi městy a obcemi v rámci této spolupráce.
- Horizon Europe – Tento program podporuje výzkum a inovace v Evropské unii. Může být využit k financování projektů, které se zaměřují na inovace v oblasti městského rozvoje a spolupráce mezi městy a obcemi v této oblasti.
- Creative Europe – Tento program podporuje kulturní a kreativní sektor v Evropské unii. Může být využit k financování projektů, které se zaměřují na mezinárodní spolupráci mezi městy a obcemi v oblasti kulturního dědictví, kultury a umění.

Je důležité poznamenat, že každý program má své specifické cíle, kritéria pro financování a postupy pro podávání žádostí, a proto je nutné podrobně prozkoumat možnosti financování v rámci každého programu.

3.5.4.1 Program Evropa pro občany (2014–2020)

Evropa pro občany je program Evropské unie, který byl zahájen v roce 2014 a skončil v roce 2020. Cílem tohoto programu bylo podporovat zapojení občanů do evropského procesu rozhodování a posilovat evropskou soudržnost. Program podporoval

různé druhy projektů, které mohly být financovány až z 100 % ze zdrojů Evropské unie. Mezi hlavní oblasti programu patřily:

- Evropská paměť: podpora projektů, které se věnují paměti na totalitní režimy, oběti války a porušování lidských práv.
- Aktivní občanství: podpora projektů, které rozvíjejí aktivní občanskou účast a zapojení do společenského a politického dění.
- Evropská integrace: podpora projektů, které zvyšují informovanost a povědomí o Evropské unii a jejích politikách.
- Spolupráce a soudržnost: podpora projektů, které posilují spolupráci a soudržnost mezi občany a regiony v Evropské unii.

V rámci programu Evropa pro občany mohly být financovány různé druhy projektů, například vzdělávací akce, kulturní akce, výměnné pobyty, konference, výstavy a další aktivity. Podrobnější informace o programu, včetně přehledu podporovaných projektů, lze najít na oficiálních stránkách Evropské unie. (Hůlková, 2012)

3.5.4.2 Program Erasmus+

Erasmus+ je program Evropské unie, který podporuje vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport v Evropě. Program vznikl v roce 2014 a nabízí možnosti pro studenty, učitele, výzkumné pracovníky a další profesionály, aby získali zkušenosti, zlepšili své jazykové dovednosti a rozšířili své obzory.

Erasmus+ nabízí několik hlavních oblastí podpory, jako jsou:

- Vysokoškolské vzdělávání: Program podporuje mobility studentů a personálu, spolupráci mezi vysokými školami, inovaci výuky a další aktivity.
- Školství: Program podporuje mobility žáků, studentů, učitelů a dalšího personálu v oblasti školství, spolupráci mezi školami, výměnu osvědčených postupů a další aktivity.
- Profesionální vzdělávání a odborná příprava: Program podporuje mobility profesionálů, spolupráci mezi organizacemi, výměnu osvědčených postupů a další aktivity.
- Mládež: Program podporuje mobility mladých lidí a personálu v oblasti mládeže, spolupráci mezi organizacemi, výměnu osvědčených postupů a další aktivity.

- Sport: Program podporuje mobility sportovců a personálu v oblasti sportu, spolupráci mezi organizacemi, výměnu osvědčených postupů a další aktivity.

Erasmus+ je dostupný pro účastníky z více než 30 zemí Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru (EHP), včetně zemí mimo EU jako například Turecko a Severní Makedonie. Program poskytuje finanční podporu pro účastníky, například pro cestování, ubytování a stravu, a také pro organizace a instituce, které se podílejí na projektech a aktivitách. (Erasmus, 2022)

3.5.4.3 Program International Urban Cooperation

International Urban Cooperation (IUC) je program spolufinancovaný Evropskou unií, který se zaměřuje na podporu mezinárodní spolupráce mezi městy v Evropské unii a dalších regionech světa. Cílem programu je podpořit udržitelný rozvoj měst a regionů, podpořit mezinárodní výměnu zkušeností a osvědčených postupů v oblasti územního plánování, hospodářského rozvoje, ochrany životního prostředí a sociálního začleňování.

Program IUC je realizován prostřednictvím partnerských organizací v Evropské unii a v partnerských zemích, které poskytují podporu městům a regionům v oblasti územního plánování, energetické účinnosti, životního prostředí, dopravy a mobility, hospodářského rozvoje a sociálního začleňování. Program poskytuje finanční podporu pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů, společné projekty a studijní návštěvy.

Hlavním cílem programu je podpora udržitelného rozvoje měst a regionů prostřednictvím mezinárodní spolupráce a sdílení zkušeností a osvědčených postupů. Program IUC také podporuje vytváření nových obchodních příležitostí pro města a regiony prostřednictvím mezinárodní spolupráce a obchodních misí.

IUC je rozdělen do tří fází. V první fázi jsou vybrána evropská města, která mají zájem spolupracovat s městy v zemích mimo EU. V druhé fázi jsou uspořádány workshopy a setkání pro města, aby se seznámila a navrhla společné projekty. Ve třetí fázi jsou projekty realizovány a města pracují společně na jejich úspěšném dokončení. (International Urban Cooperation, 2022)

3.5.4.4 Mezinárodní visegrádský fond

Mezinárodní Visegrádský Fond (IVF) byl založen čtyřmi zeměmi – Polskem, Maďarskem, Českou republikou a Slovinskem – v roce 1991 jako platforma pro spolupráci mezi členy a pro regionální rozvoj. Jeho hlavním cílem je podporovat ekonomický,

kulturní a občanský dialog mezi členy a zvyšovat konkurenceschopnost regionu. Fond financuje projekty, které přispívají k rozvoji společných oblastí. Mezi hlavní oblasti patří podpora podnikání, doprava a infrastruktura, vzdělávání a věda a společenská integrace. Mezinárodní Visegrádský Fond také pomáhá členům v regionu plně využívat výhody evropské integrace. IVF také poskytuje konzultační služby a technickou pomoc členským zemím a provádí a podporuje mezinárodní výzkum a studie v oblasti regionálního rozvoje. (Mezinárodní visegrádský fond, 2022)

3.5.4.5 Interreg

Program Interreg (zkratka pro "Interregional Cooperation") je evropský program, který podporuje spolupráci mezi regiony a městy v různých členských státech Evropské unie. Cílem programu Interreg je přispět k vytváření silnější, propojené a udržitelné Evropy prostřednictvím podpory projektů spolupráce a výměny zkušeností a know-how mezi různými regiony.

Program Interreg je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a má tři hlavní cíle:

1. Podpora hranic překračující spolupráce: Program podporuje projekty, které překračují hranice mezi jednotlivými členskými státy a regiony, a tím přispívají ke zlepšení spolupráce a soudržnosti v Evropě.
2. Podpora inovací a konkurenceschopnosti: Program podporuje projekty, které přispívají k vytváření nových pracovních míst, zlepšování konkurenceschopnosti a podpoře inovací v regionech.
3. Podpora ochrany přírodního dědictví a udržitelného rozvoje: Program podporuje projekty, které pomáhají chránit přírodní dědictví a podporují udržitelný rozvoj regionů.

Podpořit mohou projekty realizované v rámci několika různých oblastí, včetně např. hospodářské konkurenceschopnosti, inovací, kultury, ochrany životního prostředí, vzdělávání nebo zdravotnictví. Program Interreg má několik různých forem, včetně například přeshraniční, meziregionální nebo transnacionální spolupráce, a jeho konkrétní podmínky a kritéria se mohou lišit podle typu projektu a regionu. (Interreg, 2022)

3.5.4.6 Horizon Europe

Horizon Europe je výzkumný a inovační program Evropské unie pro období let 2021 až 2027. Je to nástupce předchozího programu Horizon 2020, který byl největším výzkumným a inovačním programem na světě.

Cílem programu Horizon Europe je podporovat výzkum a inovace v Evropě, aby se zvýšila konkurenceschopnost evropského hospodářství, řešily aktuální společenské výzvy a dosáhlo se udržitelného rozvoje. Program bude financovat výzkum v mnoha oblastech, včetně klimatických změn, digitalizace, zdraví, energie, mobility, bezpečnosti a dalších.

Horizon Europe je rozdělen do tří hlavních pilířů:

1. Excellent Science – podpora základního výzkumu a vynikajících vědců a vědkyň v Evropě
2. Global Challenges and European Industrial Competitiveness – podpora výzkumu a inovací zaměřených na řešení konkrétních společenských výzev a posílení evropského průmyslu
3. Innovative Europe – podpora inovací, transferu technologií a vzniku nových podniků

Celkový rozpočet programu Horizon Europe je 95,5 miliard eur. Program bude financovat projekty vysoké kvality a evropským partnerům poskytne možnost spolupráce na řešení výzev, kterým Evropa čelí.

Program Horizon Europe nabízí mnoho příležitostí pro zapojení měst a obcí do výzkumných projektů. Města mohou spolupracovat na projektech jako partner v konsorciu nebo mohou být zapojena jako příjemce výzkumných výsledků. Konkrétně se mohou města a obce zapojit například do těchto částí programu:

- Clusters: V rámci této části programu se podporují inovační sítě, které spojují různé subjekty, včetně měst a obcí, aby společně řešily konkrétní výzvy.
- Missions: Města a obce se mohou zapojit do řešení konkrétních problémů v rámci tzv. misí. Tyto mise se zaměřují například na klimatickou změnu, zdraví a výživu nebo digitalizaci.
- European Innovation Partnerships (EIP): EIP jsou partnerství mezi různými subjekty, včetně měst a obcí, které spolupracují na řešení konkrétních výzev.

- Joint Programming Initiatives (JPIs): Města a obce se mohou zapojit do spolupráce na řešení určitých témat v rámci JPIs. Tyto iniciativy jsou koordinovány mezi různými členskými státy EU.
- ERC Synergy Grants: Města a obce mohou být zapojeny jako partneři v rámci grantů na multidisciplinární výzkum, který řeší složité výzvy.

Kromě těchto konkrétních možností mohou města a obce využít i další části programu Horizon Europe, například Marie Skłodowska-Curie akce, které podporují mobility a výměny výzkumných pracovníků. (Horizon Europe, 2022)

3.5.4.7 Creative Europe

Program Creative Europe je program Evropské unie, který podporuje kulturu a tvůrčí průmysly. Jeho hlavním cílem je podpora evropského kulturního a jazykového bohatství, posílení konkurenceschopnosti kulturních a kreativních odvětví a podpora mezinárodní mobility a spolupráce v tomto sektoru.

Program Creative Europe je rozdělen do dvou hlavních částí – Kultura a Média. V rámci části Kultura je podporována kulturní a tvůrčí odvětví v oblasti výtvarného umění, divadla, tance, hudby, literatury, kulturního dědictví, kulturních center a uměleckých škol. Podpora je poskytována v podobě finančních grantů na projekty a mobility, podpory sítí, evropských kulturních festivalů a literárních překladů.

Část programu Creative Europe nazvaná Média se zaměřuje na podporu audiovizuálního průmyslu v Evropě, včetně produkce, distribuce a propagace filmů a televizních programů, digitálního obsahu a nových médií. Finanční prostředky jsou poskytovány na projekty, vzdělávání a rozvoj dovedností v oblasti audiovizuálních technologií, filmových festivalů a dalších kulturních akcí.

Program Creative Europe je otevřený pro organizace a subjekty z oblasti kultury a tvůrčích průmyslů, včetně měst a obcí, které mohou využívat finančních prostředků a podpory při rozvoji kulturních projektů a spolupráce v Evropě.

Spolupráce měst může být podpořena v rámci opatření, která se týkají kultury, jako jsou například partnerství mezi kulturními organizacemi z různých měst, spolupráce na kulturních akcích, projekty na ochranu a podporu kulturního dědictví, umělecké rezidence, kulturní vzdělávání a další. Města mohou spolupracovat i v oblasti audiovizuálního odvětví, například na produkci filmů, výměně zkušeností a znalostí mezi různými filmovými průmysly, distribuci filmů atd.

Výhodou programu Creative Europe pro města je, že mohou spolupracovat s partnery z různých zemí Evropské unie a získat tak nové zkušenosti a know-how. Finanční podpora z programu také umožňuje městům realizovat projekty, které by jinak nemohly kvůli omezeným rozpočtům uskutečnit. (Creative Europe, 2022)

4 Vlastní práce

4.1 Město Příbram

Příbram je město nacházející se v jihozápadní části České republiky na úpatí pohoří Brdy. Jeho historie sahá až do 13. století, což je potvrzeno nejstarší dochovanou listinou potvrzující existenci města z roku 1216. Dříve bylo Příbram královským městem a proslulo se těžbou stříbra. Příbram dodnes zůstává památkem hornických tradic a poutním místem.

Mezi významné památky města Příbram patří Hornické muzeum, které představuje historii těžby stříbra v této oblasti, barokní Svatá Hora, která je evropským mariánským poutním místem, a budova Báňského ředitelství z roku 1846.

Město Příbram má bohatou kulturní a sportovní historii. Obyvatelé města a okolí mohou navštěvovat divadelní představení v Divadle A. Dvořáka, zhlédnout expozice v Galerii Františka Drtikola a využít kulturních a společenských akcí pořádaných na území města. Město také nabízí širokou škálu sportovních aktivit a klubů, jako jsou například fotbal, hokej, jezdectví, hasiči, judo, mažoretky, modelářství, plavání, potápění a volejbal. (Město Příbram, Historie, 2022)

K 1.1.2022 se v Příbrami usadilo 31 651 lidí, přestože počet obyvatel každým rokem klesá. Například v roce 2018 klesl o více než 1200 lidí podle Českého statistického úřadu. Město má samostatnou správu, kterou zajišťuje 25členné zastupitelstvo vedené starostou, a výkonný orgán Rada města, složená z 7 členů. Od roku 2003 Příbram působí jako kontaktní úřad pro celostátní administrativní záležitosti. Město je centrem správního obvodu obce s rozšířenou působností, který společně s obcemi Dobříš a Sedlčany tvoří okres Příbram (územní celek NUTS 4). Město samo sebe dělí na 10 katastrálních území a 18 místních částí a je třetí největší obcí v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností. (Strategický plán rozvoje města Příbram, 2014)

V roce 2021 obsadilo město Příbram sedmé místo v soutěži Zlatý lajk zaměřené na sociální síť. Profil @poznejpribram je jedním z 10 nejlepších instagramerů velkých měst. V roce 2021 uspělo město také v soutěži Přívětivý úřad. V kategorii měst s rozšířenou působností se Příbram umístila na třetím místě ve Středočeském kraji. V soutěži byla hodnocena například komunikace s klienty, digitalizace služeb, participace veřejnosti na věcech veřejných, kroky ke zlepšení udržitelnosti či přijatá opatření v době pandemie covid-19 (Výroční zpráva město Příbram 2021).

4.1.1 Stručný historický vývoj města

Nejstarší písemný doklad o Příbrami pochází z roku 1216, kdy Příbram koupil pražský biskup Ondřej. Dvě nejvýznamnější stavby ze 13. století jsou kostel sv. Jana. Jakuba a původně možná dřevěná tvrz, mnohokrát přestavovaná do podoby dnešního zámku-Ernestina. Založení pražského arcibiskupa ve 14. století mělo na město pozitivní dopad a Příbram se stala útočištěm husitských vojsk v nadcházejících husitských válkách. V roce 1431 byla pražská arcidiecéze opuštěna a Příbram se dostala do rukou krále.

První polovina 16. století byla prvním slavným obdobím zdejší těžby stříbra. V roce 1579 byla Příbram povýšena císařem Rudolfem II. na Královské horní město. Technické potíže vyčerpaných povrchových žil téměř zastavily těžbu, která byla držena pouze v jedné šachtě, aby nebylo městu odebráno důležité vlastnictví. Město žilo především z práce řemeslníků organizovaných do cechů a obchodu. (Město Příbram, Historie, 2022)

Jezuité v Příbrami hráli významnou roli v místním náboženském a kulturním životě. V roce 1667 získali od císaře Leopolda I. kostel sv. Jakuba a v roce 1669 zahájili výstavbu nového jezuitského kostela a kláštera. Tato stavba byla dokončena v roce 1708 a je jedním z nejvýznamnějších barokních památek v Příbrami. Jezuité se také věnovali vzdělávání a založili v Příbrami gymnázium, které bylo později přeměněno na reálné gymnázium. V roce 1775 byl založen jezuitský konvikt, který sloužil jako internátní škola pro chlapce.

V průběhu třicetileté války byla Příbram okupována švédskými vojsky a utrpěla vážné škody. Město Příbram má bohatou religiózní historii a je považováno za významné poutní místo. Nejvýznamnější svatyní v Příbrami je Bazilika Panny Marie Pomocné, která byla postavena v letech 1704 až 1732 jako náhrada za kapli, která byla zničena během švédského vpádu v roce 1639. Bazilika je důležitým místem pro římskokatolické poutníky a každoročně sem přijíždějí tisíce lidí, zejména při slavnostech Panny Marie Pomocné, které se konají 8. září. Po válce se však rychle zotavila a dále se rozvíjela jako hornické a průmyslové centrum.

Počátkem 18. století začalo další významné období těžby stříbra a hutnictví v Příbrami. V roce 1732 byla slavnostně korunována soška panenky Marie svatohorské, na paměť čehož se konají každoroční poutní korunovační slavnosti. Město muselo většinu svých zisků odvádět rakouské ústřední vládě ve Vídni. To vedlo ke zpomalení rozvoje města v době, kdy těžba stříbra na Příbramsku dosáhla svého vrcholu, a to koncem 18. století. V nedalekých Březových Horách bylo v 19. století vybudováno pět hlubinných dolů. Důl Příbram se stal jedním z nejmodernějších dolů v Evropě. Ve městě byla zřízena

vzdělávací zařízení, kde sídlil ústřední báňský úřad a báňská škola. Přestože skutečný význam dolu Příbram po roce 1900 upadl, pověst města jako vzdělávacího a kulturního centra zůstala silná. V roce 1847 byla v Příbrami otevřena nová budova gymnázia, které bylo založeno již v roce 1804. V této době se také v Příbrami uskutečnilo několik významných kulturních akcí, jako například návštěva operní zpěvačky Pauliny Lucciové. V 19. století došlo k dalšímu rozvoji města, především díky rozvoji těžby železné rudy a výstavbě železnice, která Příbram spojila s Prahou a Plzní. (Město Příbram, Historie, 2022)

Za 2. světové války byla Příbram centrem partyzánské zóny. V těchto letech zde byly zřízeny nucené práce a vznikla zde také továrna na výrobu granátů. Do odboje se zapojilo mnoho významných příbramských osobností, někteří příbramští odbojáři byli popraveni. Počátkem května 1945 se Příbram spontánně zapojila do povstání českého lidu proti nacistům. Přestože většina německých sil opustila město ještě před skutečným osvobozením, vojenské operace pokračovaly i po formálním přijetí kapitulace. Díky tomu je okolí Příbrami známé jako místo, kde zazněly poslední výstřely 2. světové války na evropském kontinentu. Německé jednotky, které se snažily ustoupit ze sovětské okupační zóny přes demarkační čáru do zajetí západních spojenců, se střetávaly s partyzánskými oddíly, a nakonec bojovaly s Rudou armádou, než 12. května 1945 kapituloval jejich velitel generál SS Carl Graf von Pückler.

Po skončení války se v Příbrami začal rozvíjet další průmysl, zejména strojírenský a chemický. V 50. a 60. letech 20. století byla v okolí města postavena řada velkých průmyslových závodů. V roce 1949 byla v Příbrami otevřena první mateřská škola, která byla velkou pomocí pro mnoho rodin. V té době se také začaly stavět nové panelové domy a vznikla nová sídliště.

Uran se na Příbramsku těží od 50. let minulého století. V blízkosti města bylo otevřeno několik uranových dolů. Uranové doly byly také zařazeny do systému převýchovy práce, který komunistická vláda využívala k potlačování odpůrců. Tábory Příbram-Vojna a Příbram-Brody byly v provozu v letech 1949 až 1951 a bylo v nich umístěno až 800 politických vězňů. Pro svou blízkost k vojenskému újezdu Brdo se Příbram stala významnou lokalitou při srpnové invazi vojsk Varšavské smlouvy, která ukončila společenský proces Pražského jara v roce 1968.

V 70. letech 20. století došlo v Příbrami k výstavbě nových sídlišť a dalšímu rozvoji města. V té době bylo také vybudováno nové sportovní centrum a zmodernizována místní nemocnice. Příbramské vojenské velení bylo označeno okupačními silami za ohnisko

kontrarevoluce československé armády, neboť s okupanty nespolupracovalo, a kromě toho poskytovalo bezpečné útočiště pro nezávislé vysílání československé televize. Dalšími významnými událostmi spojenými se srpnovou invazí byla i stávka příbramských horníků proti okupaci a vzpoura vězňů ve věznici Příbram-Bytíz. Sametová revoluce roku 1989 výrazně ovlivnila další život ve městě a také postupné uzavírání dolů. (Velfl, 2003)

V roce 1978 skončila těžba stříbra, v roce 1991 skončila činnost uranových dolů, a nakonec v roce 1998 skončila poslední těžební činnost na Příbramsku. V roce 1994 byl v Příbrami založen Mezinárodní festival dokumentárních filmů, který se postupně stal jedním z nejvýznamnějších filmových festivalů v České republice. V roce 2013 byl v Příbrami otevřen nový moderní amfiteátr, který je využíván pro koncerty, divadelní představení a další kulturní akce. Tento amfiteátr se stal dalším významným kulturním centrem města.

Dnes je Příbram moderním městem s bohatou historií a rozmanitou kulturou. Mnoho historických památek, jako například kostel svatého Jakuba nebo historické domy na náměstí T.G. Masaryka, svědčí o bohaté historii tohoto města. (Město Příbram, Historie, 2022)

4.1.2 Orgány a odbory města

V Příbrami je městské zastupitelstvo nejvyšším samosprávným orgánem a je složeno z 25 členů, kteří jsou voleni v komunálních volbách na čtyři roky. Zastupitelstvo volí z řad svých členů radu města, která se skládá ze sedmi členů, včetně starosty, místostarostů a dalších radních. S cílem účinněji řešit místní záležitosti, byly v Příbrami zřízeny různé výbory a komise, například finanční výbor, kontrolní výbor, komise pro kulturní, letopisecké a památkové záležitosti, komise pro zahraniční styky, komise pro životní prostředí a ekologii nebo komise pro rozvoj města. V roce 2022 bylo rovněž schváleno zřízení třinácti osadních výborů, které se scházejí jednou za dva měsíce, aby řešily konkrétní problémy městských částí a hájily zájmy občanů na jednáních zastupitelstva.

Městský úřad Příbram má za úkol provádět jak samosprávné, tak i státní správní činnosti. Městský úřad se dále skládá z několika odborů, které zahrnují Dopravní úřad, Ekonomický odbor, Odbor Informačních technologií, Odbor Koncepce a rozvoje města, Obecní živnostenský úřad, Odbor Ochrany a obrany, Odbor Organizačních a vnitřních věcí, Právní odbor, Samostatné oddělení dotací, Samostatné oddělení kontroly a vnitřního auditu, Odbor silničního hospodářství a investic, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví,

Stavební úřad, Odbor školství, kultury, sportu a informačních služeb a Odbor životního prostředí.

Samostatné oddělení dotací se věnuje získávání dotací ze strukturálních fondů EU, státních fondů, ministerstev, krajského úřadu a dalších donorů pro projekty města Příbram. Kromě toho zajišťuje organizaci výběrových řízení na zpracovatele žádostí a řídí dotační management projektů. Spolupracuje s dalšími odbory městského úřadu a koordinuje jejich činnosti v souvislosti s podáváním žádostí o dotace. Samostatné oddělení dotací bylo zřízeno v roce 2007 jako reakce města na nové dotační příležitosti z fondů EU.

Odbor Koncepce a rozvoje města zase zajišťuje činnosti v oblasti územního plánování a památkové péče. Město rovněž zřizuje příspěvkové organizace, jako jsou mateřské a základní školy, školní jídelny, galerie, divadla, knihovny, technické služby, sportovní zařízení a pečovatelské služby.

4.1.3 Socio-demografická analýza města Příbram

Katastrální území Příbram zahrnuje místní části Příbram I (historické jádro a sever města), Příbram II (východní část centra včetně Svaté Hory), Příbram III (jižní část centra), Příbram IV (západní část centra, okolí nádraží a oblast Na pahorku), Příbram VIII (oblast na jihozápadě kolem ulice Školní) a Příbram IX (Nová Hospoda, na východě města u Dubna). Vlastní katastrální území mají části na západním a jižním okraji města: Březové Hory (spadá do místní části Příbram VI-Březové Hory a většiny části Příbram VII), Lazec (Příbram), Kozičín, Orlov, Zdaboř (Příbram V), Žežice, Zavržice a Brod.

Socio-demografická analýza města Příbram ukazuje, že se jedná o menší město s počtem obyvatel kolem 35 000. Podle sčítání lidu z roku 2021 je většina obyvatelstva v Příbrami české národnosti.

Podle posledního sčítání lidu z roku 2021 je věkové složení obyvatelstva v Příbrami následující:

- děti do 14 let: 13,3%
- mladí lidé ve věku 15 až 19 let: 6,4%
- lidé ve věku 20 až 39 let: 29,9%
- lidé ve věku 40 až 59 let: 32,6%
- lidé nad 60 let: 17,8%

Věková struktura obyvatelstva ukazuje, že nejpočetnější skupinou jsou lidé ve věku 40 až 59 let. Dále následují mladší lidé ve věku 20 až 39 let a starší lidé nad 60 let. Město se také potýká s celkovým stárnutím populace. (Profil města Příbram, 2020)

Index stáří je ukazatel, který vyjadřuje poměr počtu osob nad 65 let vůči počtu osob ve věku 15 až 64 let. Čím vyšší hodnota indexu stáří, tím větší je podíl starších lidí na celkovém obyvatelstvu a tím větší bývá zpravidla zátěž na veřejné rozpočty v oblasti sociálního zabezpečení, zdravotnictví a dalších služeb. Podle údajů z roku 2021 je index stáří v Příbrami 51,5, což znamená, že v městě žije relativně vysoký podíl osob nad 65 let v porovnání s počtem osob ve věku 15 až 64 let. To svědčí o celkovém stárnutí populace v Příbrami.

Z hlediska vzdělání je v Příbrami relativně vysoký počet lidí s vysokoškolským vzděláním, avšak většina obyvatel má pouze základní či střední vzdělání.

Hospodářská situace v Příbrami není příliš růžová. Město se potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti a nízkou průměrnou mzdou v porovnání s ostatními městy v České republice. Z hlediska bydlení jsou v Příbrami převážně bytové domy, avšak v posledních letech se zvyšuje počet nových rodinných domů v okolí města.

V oblasti kultury a volnočasových aktivit má Příbram bohatou nabídku. Město má několik kulturních zařízení, jako jsou muzea, galerie a divadla. Pro volnočasové aktivity jsou k dispozici sportovní haly, bazény, sportovní areály a cyklostezky. Z hlediska zdravotnictví má Příbram nemocnici a několik zdravotnických středisek. Město má také vlastní policii a hasičskou jednotku.

Celkově lze říci, že Příbram je menší město s určitými hospodářskými a sociálními problémy, ale zároveň nabízí bohaté kulturní a sportovní vyžití a má dobré zdravotnické a bezpečnostní služby.

4.2 Partnerská města

Partnerská města Příbrami zahrnují celkem 11 měst v 8 zemích. Tento typ spolupráce má mnoho výhod, jako je podpora kulturního a vzdělávacího výměnného programu, sdílení know-how a zlepšení ekonomických vztahů. Partnerská města také přinášejí příležitosti k navázání nových přátelství a propojení mezi lidmi různých kultur a jazyků. Spolupráce mezi partnerskými městy může zahrnovat školské výměny, sportovní turnaje, kulturní akce a mnoho dalších aktivit. Celkově jsou partnerská města Příbrami důležitou součástí

mezinárodního spolupracování a mohou poskytnout příležitosti pro rozvoj mnoha oblastí, od turistického ruchu až po podnikání a výzkum.

4.2.1 Anor

Anor je město v severní Francii, ležící v regionu Hauts-de-France a departementu Nord. Město se nachází poblíž hranic s Belgií, zhruba 25 kilometrů severně od města Maubeuge. Anor je malé město s přibližně 2800 obyvateli. Historicky bylo známé díky těžbě uhlí a textilnímu průmyslu. V současnosti se město zaměřuje na turistiku a ochranu přírody, jelikož se nachází v regionu s krásnou přírodou a nedotčenými lesy. V Anoru se nachází například kostel svatého Martina, který pochází z 17. století a je postaven v barokním stylu. Dále se zde nachází muzeum, které se zaměřuje na historii města a okolního regionu.

Vzhledem k tomu, že se Anor nachází poblíž hranic s Belgií, má město také výhodnou polohu pro turistiku a objevování sousedního belgického regionu. Anor je město s bohatou historií. První písemná zmínka o něm pochází z roku 877, kdy byl zmíněn jako majetek opatství Saint-Amand. V průběhu 11. století se stalo součástí Hrabství Henegavského, které bylo později připojeno ke Koruně burgundské.

V 19. století se Anor stal významným centrem textilního průmyslu. Město se specializovalo na výrobu kobereců, které se vyráběly v místních manufakturách. V roce 1851 byla v Anoru otevřena železnice, což umožnilo snadnější dopravu zboží. Během první světové války bylo město okupováno německými vojsky a bylo těžce poškozeno. Po válce se Anor postupně obnovoval a rozvíjel. V 60. letech 20. století se textilní průmysl v Anoru zhroutil a mnoho místních obyvatel ztratilo práci. V současnosti se město snaží rozvíjet turistický průmysl a rozvíjet zemědělskou a lesnickou oblast.

V Anoru se nachází několik kulturních památek, jako například kostel svatého Martina, kostel svatého Šebestiána, stará radnice, kaple Notre-Dame-des-Sept-Douleurs a kaple svatého Rocha. Dále se v městě nachází muzeum textilního průmyslu, které představuje historii textilní výroby v Anoru a okolních oblastech. Anor se také nachází v krásném přírodním prostředí s mnoha lesy a parky. V okolí města se nachází národní přírodní park Scarpe-Escaut a řada turistických tras. Anor je tak ideálním výchozím bodem pro turisty, kteří chtějí poznat krásy severní Francie a sousedního Belgie.

Anor má několik partnerských měst v Evropě, mezi nimiž jsou:

- Aken (Německo)
- Příbram (Česká republika)
- Gizalki (Polsko)
- Momignies (Belgie)

Tyto partnerské vztahy jsou využívány ke spolupráci v oblasti kultury, sportu, turistiky a hospodářského rozvoje. Město Anor také organizuje různé akce a výměnné programy s těmito městy, které napomáhají rozvoji mezinárodní spolupráce a posilování vztahů mezi městy. Dohoda o partnerské spolupráci mezi městy Příbram a Anor byla uzavřena 7.5.2005. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.2 Freiberg

Freiberg je město v německé spolkové zemi Sasko. Leží asi 40 km západně od Drážďan a má přibližně 40 000 obyvatel. Freiberg je tedy známé pro své dlouhé dějiny těžby stříbra a mědi, která v minulosti výrazně přispěla k hospodářskému rozvoji města a k jeho významu v regionu. Těžba ve Freibergu sahá až do středověku a byla jednou z nejvýznamnějších v celé Evropě.

Město má také významnou hornickou tradici a v minulosti zde působila slavná hornická škola – Bergakademie Freiberg. Tato univerzita se specializuje na geologii, těžbu, metalurgii a hornictví a má dlouhou historii výzkumu a vzdělávání v oblasti těžby nerostných surovin. Freiberg se nachází v malebném kraji s mnoha památkami a turistickými atrakcemi. Město má zachovalé historické centrum s řadou barokních budov, kostelů a muzeí. Mezi hlavní turistické atrakce patří například katedrála sv. Jana, náměstí Untermarkt s radnicí, zámek Freudenstein, muzeum těžby a hornictví Terra Mineralia a další. Freiberg se také pyšní vynikajícími sportovními a kulturními akcemi. Mezi nejvýznamnější patří například Freibergský jarmark, který se koná každý rok v srpnu, nebo Freibergský hornický den, který slaví hornickou tradici města. Město je také domovem různých sportovních klubů, včetně fotbalového klubu BSG Wismut Freiberg a basketbalového klubu Baskets Freiberg.

Freiberg má několik partnerských měst a projekty mezinárodní partnerské spolupráce. Mezi partnerská města patří:

- Amberg (Německo – Bavorsko)
- Clausthal-Zellerfeld (Německo – Dolní Sasko)

- Darmstadt (německo – Hesensko)
- Delft (Holandsko)
- Gentilly (Francie)
- Nes Tzijona (Izrael)
- Příbram (Česká republika)
- Wałbrzych (Polsko)

Partnerská spolupráce Freibergu s těmito městy se zaměřuje na oblasti jako jsou vzdělávání, kultura, hospodářská spolupráce, turistika a životní prostředí. Freiberg také úzce spolupracuje s dalšími městy v rámci Evropské unie na projektech zaměřených na energetickou účinnost a udržitelný rozvoj. Město se také aktivně zapojuje do mezinárodního výzkumu v oblasti těžby a zpracování nerostných surovin.

Jako univerzitní město Freiberg také navazuje akademické partnerské vztahy s řadou univerzit po celém světě a v rámci těchto vztahů se podílí na výzkumu a výměně studentů a vědců. Partnerská spolupráce mezi Freibergem a Příbramí se zaměřuje na oblasti kultury, vzdělávání, sportu, turistiky a hospodářské spolupráce. V rámci partnerského vztahu dochází k organizaci různých kulturních a společenských akcí, výměně studentů a vědců, společnému využívání sportovních zařízení a podpoře turistického ruchu. Partnerská spolupráce mezi Freibergem a Příbramí je velmi aktivní a obě města se pravidelně účastní společných akcí a projektů. Mnoho obyvatel Freibergu a Příbrami má přátele nebo kontakty v partnerském městě a partnerská spolupráce tak přispívá k posilování vztahů mezi Německem a Českou republikou. Smlouva o partnerství a spolupráci mezi městy Příbram a Freiberg byla uzavřena 26.6.1999. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.3 Hoorn

Hoorn je město v severní části Nizozemska, ležící v provincii Severní Holandsko. Město se nachází na břehu jezera Markermeer a má přibližně 75 000 obyvatel. Hoorn má bohatou historii a je známý pro svou námořní tradici a významnou roli v obchodování v 17. století. Město Hoorn bylo založeno v 12. století jako rybářské sídlo a později se stalo důležitým přístavem pro obchodování s Asii, Afrikou a Amerikou. V 17. století byl Hoorn jedním z nejvýznamnějších obchodních center v Nizozemsku a jeho lodě se účastnily mnoha obchodních cest po celém světě.

V současnosti je Hoorn moderním městem s bohatým kulturním a historickým dědictvím. Město má zachovalé historické centrum s řadou krásných staveb z 17. století,

mezi nimiž patří například kostel svatého Jana, radnice a řada nádherných kanálů a malebných uliček. Turistické atrakce v Hoornu zahrnují také Muzeum Hoornu, které představuje historii města a jeho námořní tradici, a muzeum řemesel a řemeslných tradic. V Hoornu se také koná řada kulturních a sportovních akcí, včetně různých festivalů, koncertů, výstav a sportovních turnajů. Mezi nejvýznamnější kulturní akce patří například Hoornův jazzový festival a Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež.

Hoorn je také významným dopravním uzlem v regionu a nabízí dobré spojení vlakem a autobusem do okolních měst a do Amsterdamu, který je vzdálen jen 30 minut jízdy vlakem.

Hoorn má několik partnerských měst v zahraničí. Mezi nejvýznamnější patří:

- Beersel (Belgie)
- Malakka (Malajsie)
- Příbram (Česká republika)

Partnerská spolupráce mezi těmito městy se zaměřuje na výměnu zkušeností a spolupráci v oblasti kultury, vzdělávání, turistiky, sportu a hospodářského rozvoje.

Město Hoorn se také účastní různých mezinárodních projektů a iniciativ v rámci Evropské unie, například v oblasti udržitelného rozvoje, klimatických změn, kultury a vzdělávání. Partnerská spolupráce s městy v zahraničí pomáhá Hoornu rozvíjet mezinárodní vztahy a vyměňovat si zkušenosti a know-how s ostatními městy a regiony po celém světě.

Dne 4. července 1992 byla podepsána smlouva o partnerství mezi městy Hoorn v Nizozemsku a Příbramí v České republice. Od té doby se obě města pravidelně účastní výměnných akcí pod záštitou komise pro zahraniční styky při Městském úřadě Příbram a Nadaci měst Hoorn – Příbram. Tyto akce, nazývané Big Visit, zahrnují výměny studentů, vystoupení hudebních sborů, sportovních utkání a stáže v oblasti zdravotnictví.

Partnerská spolupráce mezi městy Hoorn a Příbram se dále rozvíjí v mnoha oblastech, včetně kultury, péče o seniory a mentálně postižené děti, požární ochrany, cestovního ruchu a integrovaného záchranného systému. Vzájemné vztahy jsou pečlivě udržovány prostřednictvím různých aktivit, jako jsou výstavy výtvarného umění, koncerty, výstavy fotografií a výstavy reklamního zboží. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.4 Kežmarok

Kežmarok je historické město nacházející se na severovýchodě Slovenska v Prešovském kraji, nedaleko hranic s Polskem. Město má bohatou historii a je známé pro své krásné historické centrum. Kežmarok byl založen v 13. století a v průběhu staletí byl významným obchodním a řemeslnickým centrem. Ve středověku byl město obklopeno hradbami a chráněno hradem na vysoké skále nad městem.

V Kežmarku se nachází několik historických památek, včetně gotického kostela sv. Kříže z 14. století, barokního kostela sv. Alžběty z 18. století a radnice, která je také z období baroka. V historickém centru města se také nachází mnoho krásných měšťanských domů s bohatou historií a typickou architekturou. V současnosti je Kežmarok důležitým turistickým centrem, které přitahuje návštěvníky svými historickými památkami, kulturními akcemi a krásnou přírodou okolních hor. Město má také rozvinutý potravinářský průmysl, výrobu nábytku a textilní průmysl. V roce 2008 bylo historické centrum Kežmarku prohlášeno národní kulturní památkou a v roce 2017 bylo město vyhlášeno za evropské město kultury.

Město Kežmarok má několik partnerských měst v zahraničí. Mezi nimi jsou například:

- Kupiškis (Litva)
- Nowy Targ (Polsko)
- Zgierz (Polsko)
- Bochnia (Polsko)
- Gliwice (Polsko)
- Hajdúszoboszló (Maďarsko)
- Lesneven (Francie)
- Weilburg (Německo)
- Příbram (Česká republika)
- Lanškroun (Česká republika)

Partnerská spolupráce mezi těmito městy se zaměřuje na rozvoj vzdělávání, kultury, sportu a turismu. Mezi společné aktivity patří například výměny studentů, sportovní utkání, kulturní a hudební akce a společné projekty v oblasti turismu a rozvoje místního podnikání. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.5 Königs Wusterhausen

Königs Wusterhausen je německé město, které se nachází v zemském okrese Dahme-Spreewald v Braniborsku. Město leží na východě Německa, asi 30 km jihovýchodně od Berlína. Königs Wusterhausen má asi 34 000 obyvatel a rozkládá se na ploše 71,53 km².

Historie města sahá až do středověku, kdy bylo založeno jako osada a mělo strategický význam díky své poloze na křižovatce říčních cest. V průběhu dějin se Königs Wusterhausen stalo centrem průmyslu, zejména textilního a potravinářského. Dnes je město známé svými historickými památkami, mezi nimiž vyniká barokní zámek Königs Wusterhausen, který byl postaven v letech 1689-1698 a sloužil jako letní rezidence pruských králů. Zámek je dnes přístupný veřejnosti a nachází se v něm muzeum věnované historii města a regionu.

Königs Wusterhausen je také významným dopravním uzlem, jelikož se zde nachází hlavní nádraží města s dobrými spojeními do Berlína a dalších okolních měst. V okolí města se rozkládá také několik jezer a rekreačních oblastí, což přispívá k rozvoji turistického ruchu v této oblasti.

Partnerskými městy Königs Wusterhausenu jsou:

- Germantown (USA)
- Příbram (Česká republika)
- Schiffdorf

Město se také aktivně podílí na projektech mezinárodní spolupráce, zejména v oblasti kultury a vzdělávání. Smlouva o partnerství mezi městy Příbram a Königs Wusterhausen byla podepsána v září 1974. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.6 Valle di Ledro

Valle di Ledro je italské město a obec v provincii Trento, v oblasti Trentino-Alto Adige/Südtirol. Město se nachází v údolí Val di Ledro, východně od jezera Garda a jižně od Alp.

V oblasti byly nalezeny stopy lidského osídlení již v době kamenné a pravěké, a oblast byla osídlena Keltové, Římany a Germány. Během středověku byla oblast součástí Benátské republiky a poté Habsburské monarchie. Dnes je Valle di Ledro turisticky oblíbenou oblastí díky své krásné přírodě, horským výhledům a historickým památkám. Mezi nejznámější turistické atrakce patří archeologické muzeum v Ledrense, které

zachycuje historii oblasti od pravěku po současnost, a kostel sv. Apolináře v obci Pieve di Ledro. Okolí je rovněž vhodné pro turistické výlety, horské túry, cyklistiku a vodní sporty na jezeře Ledro.

Město Valle di Ledro má několik partnerských měst. Mezi jeho partnerské obce patří například:

- Mühlheim (Německo)
- Buštěhrad (Česká republika)
- Chyňava (Česká republika)
- Milín (Česká republika)
- Nový Knín (Česká republika)
- Příbram (Česká republika)
- Ptice (Česká republika)
- Všeň (Česká republika)

Tyto partnerské vztahy se často projevují v různých kulturních a sportovních akcích, výměnách studentů nebo pracovníků různých oblastí.

V roce 2008 byla podepsána dohoda o partnerství mezi šesti obcemi z Valle di Ledro a osmi vybranými českými obcemi, které hostily ledrenské uprchlíky. Tyto obce jsou Buštěhrad, Chyňava, Doksy, Milín, Nový Knín, Příbram, Ptice a Všeň. Mnoho uprchlíků se usadilo v okrese Příbram, kde bylo umístěno 683 osob rozdělených do rodin v Příbrami, Březových Horách, Milíně, Novém Kníně a v dalších okolních obcích. V roce 2009 byl na Svaté Hoře odhalen pomník na památku více než čtyř set ledrenských obyvatel, kteří odpočívají na českých a moravských hřbitovech. Od té doby se partnerské obce zaměřují na spolupráci v oblasti kultury a školství. Město Příbram pojmenovalo jednu z ulic poblíž jezera v obci Pieve ve Valle di Ledro. Kromě toho se v roce 2018 uskutečnila literárně-výtvarná soutěž pro žáky příbramských škol a spolupráce ZŠ 28. října se školou ve Valle di Ledro, která se soustřeďuje na historii, přírodu a betlémské tradice obou obcí. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.7 Villerupt

Villerupt je malé město ležící v severovýchodní Francii, v regionu Grand Est, nedaleko hranic s Lucemburskem. Město má zhruba 7 500 obyvatel a rozkládá se na úpatí hor v údolí řeky Orne. V minulosti bylo Villerupt důležitým centrem těžby železné rudy a hutnictví, dnes se zde věnují především průmyslu a službám. Mezi významné kulturní akce

ve městě patří například filmový festival Festival du Film Italien de Villerupt, který se koná každoročně v listopadu a je věnován italské kinematografii.

Město má také několik partnerských měst, mezi kterými jsou například:

- Riesa (Německo)
- Aulla (Itálie)
- Příbram (Česká republika). (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.2.8 Čechov

Čechov je město v Rusku ležící asi 100 kilometrů jihovýchodně od Moskvy. Sídí zde administrativní centrum Čechovského rajónu v Moskevské oblasti. Město se rozkládá na obou březích řeky Čučí a je pojmenováno po slavném ruském spisovateli Antonu Pavloviči Čechovovi, který se zde narodil v roce 1860. Čechov je považován za významné kulturní centrum, kde se nachází muzeum věnované Čechovovi a jeho literárnímu dílu.

V roce 2022 město Příbram vypovědělo partnerskou smlouvu s ruským městem Čechov. Důvodem byly politické a bezpečnostní důvody, zejména v souvislosti s ruskou anexí Krymu a ruskou vojenskou intervencí na Ukrajině. Vypovězení smlouvy bylo schváleno městským zastupitelstvem. Tento krok byl v souladu s opatřeními, která přijala řada dalších měst a zemí v reakci na ruskou zahraniční politiku a konflikt na Ukrajině. (Město Příbram, Partnerská města, 2022)

4.3 Realizovaná partnerská spolupráce města Příbram s jednotlivými městy

4.3.1 Anor

Dne 7. května 2005 byla uzavřena dohoda o partnerské spolupráci mezi Příbramí a francouzským městem Anor. Tato spolupráce je zejména zaměřena na oblast školství. Města Anor, Aachen v Německu, Příbram a Gizałki v Polsku organizují cykly setkání mládeže (multilaterální setkání mládeže), které trvají deset dní a účastní se jich deset až dvanáctičlenné skupiny mladých lidí. Tato setkání se konají v tříletých cyklech, postupně v každé z uvedených zemí. Obchodní akademie a Vyšší odborná škola Příbram spolupracuje na této aktivitě již od roku 2002. V průběhu setkání se studenti zapojují do veřejně prospěšné činnosti formou neplacené brigády, poznávají kulturní a historické památky regionu, tráví společně volný čas a účastní se besed s významnými osobnostmi regionu a přednášek a besed na aktuální témata. Tato aktivita umožňuje studentům zlepšit

svou jazykovou vybavenost, seznámit se se způsobem života a názory mladých lidí z jiných zemí. Na prvním tříletém cyklu se též podíleli studenti waldorfské školy. Spolupráce s tímto partnerským městem je aktuálně spíše formální a společenskou záležitostí.

Přehled významných setkání a událostí v partnerství mezi Příbramí a městem Anor:

07.05.2005

Dne 7. května 2005 byla podepsána smlouva o partnerství mezi městy Příbram a Anor, a to mezi Ing. Ivanem Fuksou a Jean-Lucem Pératem.

09.-19.07.2005

Od 9. do 19. července 2005 se konal Mezinárodní mládežnický tábor v Anoru, kterého se účastnili studenti Waldorfské školy Příbram, Obchodní akademie Příbram a Vyšší odborné školy Příbram, v rámci multilaterálního setkání mládeže mezi městy Anor (Francie), Gizalki (Polsko), Aken (Německo), Momignies (Belgie) a Příbram (Česká republika).

03.12.2005

Dne 3. prosince 2005 proběhla návštěva starosty z Anoru.

04.-08.05.2006

Od 4. do 8. května 2006 se konala návštěva z Anoru a Akenu, kde se uskutečnilo setkání partnerské komise Anor-Europe, na kterém se sešlo celkem 18 osob. V rámci této návštěvy proběhla prohlídka Příbramí (Svatá Hora, Hornické muzeum Příbram) a zámku ve Vysoké u Příbramí, kde pobýval A. Dvořák.

05.-07.05.2007

Od 5. do 7. května 2007 se uskutečnila zahraniční cesta do Anoru, na které se zúčastnili MVDr. Řihák, MVDr. Beneš, paní Kupcová a pan Muránský. Na této cestě byla slavnostně podepsána Charta přátelství mezi městy Anor (Francie) a Gizalki (Polsko) za přítomnosti delegací z Akenu (Německo), Příbram (Česká republika) a Momignies (Belgie).

Červen 2007

V červnu 2007 byl Jean-Luc Pérat zvolen do poslanecké sněmovny, a byla mu zaslána gratulace.

08.04.2008

Dne 8. dubna 2008 se uskutečnila delegace z Anoru, která se setkala se starostou MVDr. Řihákem v hotelu Belvedere.

02.-04.05.2008

V tomto období se uskutečnila zahraniční cesta do Anoru (Ing. Kareš, paní Kupcová, pan Muránsky) v rámci oslav 15. výročí ANOR – AKEN 1

04.-17.08.2008

Uskutečnil se fotbalový turnaj v Akenu (mladí fotbalisté SK SPARTAK Příbram)

Červenec 2009

V Akenu se konal mezinárodní mládežnický tábor, který zahrnoval multilaterální setkání mládeže ze měst Anor (Francie), Gizalki (Polsko), Momignies (Belgie) a Příbram (Česká republika). Tábora se zúčastnili studenti Obchodní akademie Příbram a Vyšší odborné školy Příbram a společně trávili týden plný kulturních, sportovních a volnočasových aktivit.

02. - 05.07.2010

Zahraněční cesty do francouzského města Anor se zúčastnili Jiří Řehka, Zuzana Horská, Jana Kovalská a M. Muránsky. Tato cesta byla uskutečněna k příležitosti pátého výročí partnerské spolupráce mezi městy Anor a Příbram. Během cesty také došlo k podepsání přátelské charty mezi hasiči z Anoru a německého města Aken.

05.-15.07.2012

Celkem 14 studentů z Obchodní akademie Příbram a Vyšší odborné školy Příbram se zúčastnilo Mezinárodního mládežnického tábora v Anoru.

09. – 12.05.2014

Během návštěvy oslav 20. výročí partnerské spolupráce mezi Anorem a Akenu v Anoru se starosta Příbrami Ing. Pavel Pikrt a zastupitel Jiří Řehka zúčastnili obnovy a podepsání Charty přátelství mezi Anorem, Gizalki, Akenu, Příbrami a Momignies. Dohodli se také na uskutečnění projektu sálové kopané pro mládež mladší 17 let, který se konal v Příbrami.

Duben 2015

Na festivalu Antonína Dvořáka město Příbram přivítalo zástupce partnerských zahraničních měst. Z Anoru dorazil pan Bernard Bailleul.

01.-03.04.2016

Během prvního dubnového víkendu proběhly v severofrancouzské obci Anor oslavy desátého výročí partnerství s městem Příbram, při kterých byla podepsána Charta přátelství. Místostarostu Příbrami, pana Václava Švendu, reprezentovalo české partnerské

město. Velvyslankyně České republiky ve Francii, paní Marie Chatardová, se rovněž zúčastnila některých částí programu.

O dalších návštěvách a kontaktech mezi městy nejsou vedeny městem Příbram žádné písemné záznamy. Dle vedení města je partnerství pouze společenské a projekty nejsou aktivní.

4.3.2 Freiberg

Hlavním cílem spolupráce je podpora kulturní výměny a hospodářské spolupráce mezi městy. V rámci spolupráce se v minulosti konaly různé kulturní a sportovní akce, například koncerty a výstavy, výměnné pobyty studentů a sportovní turnaje. Města spolu také spolupracují na projektech z oblasti hospodářství, například na rozvoji obnovitelných zdrojů energie. Před podpisem partnerské smlouvy v roce 1999 už existovaly kontakty mezi Technickou univerzitou ve Freibergu, Hornickým muzeem Příbram a Kovohutěmi Příbram. Zpočátku se vztahy soustředily na oblasti kultury, jako byly výměny sborů mezi oběma městy a na oblast životního prostředí, například stáž týkající se odpadového hospodářství. Představitelé města jsou pozváni na hornické slavnosti a zajímají se o rozšíření spolupráce i do podnikatelské sféry. Symbol přátelství obou měst je strom (jeřáb) zasazený v "Parku partnerství" v Příbrami a kámen s nápisem "Freiberg", který byl zhotoven studenty hornické univerzity. Kámen pochází z města Freiberg.

Přehled významných setkání a událostí v partnerství mezi Příbramí a městem Freiberg:

26.06.1999

Smlouva o spolupráci s městem Příbram byla uzavřena 26.6. 1999.

03. – 04.10.2003

Hornické muzeum Příbram prezentovalo svoje zkušenosti se záchranou a využitím technických památek na mezinárodním kongresu na půdě Technické univerzity – Báňské akademie ve Freibergu.

24. – 26.06.2005

Hornické muzeum Příbram převzalo při příležitosti 20. setkání hornických měst Evropy ve Freibergu stříbrnou medaili za záchranu a zpřístupnění technických památek

03.07.2007

Návštěva vedení města ve Freibergu na místních slavnostech. Dvacátého druhého ročníku hornických slavností v německém Freibergu se zúčastnil příbramský starosta Josef

Řihák, jeho zástupce Václav Beneš, hudebníci z dechovky Březohorka, členové Spolku Prokop a představitelé Cechu příbramských horníků a hutníků.

Květen 2015

Zahájení Konference mládeže prostřednictvím Obchodní akademie Příbram. Města Příbram, Freiberg, Gentilly, Walbrzych a Delft spolupracují na projektu zaměřeném na mladé lidi v oblasti sociální, kulturní a sportovní. Studenti z těchto zemí pravidelně spolupracují a řeší konkrétní úkoly. Projekt je finančně podpořen Městem Příbram. Následná setkání se konala pravidelně 2x ročně v roce 2016, 2017. Od roku 2018 probíhala konference jednou ročně vyjma roku 2020.

29.06.2019

Dne 29. 6. 2019 podepsali 1. místostarosta Příbrami Ing. Martin Buršík, MBA a starosta Freibergu Sven Krüger dodatek ke smlouvě o spolupráci mezi oběma městy, vyjadřující jejich společnou vůli navázat na úspěšné projekty v oblasti školství a kultury a podporovat nové projekty v oblasti sociálních služeb a cestovního ruchu. Výměna zkušeností z řízení města a provozu městských zařízení je také pro obě strany inspirativní.

Září 2019

V září 2019 se uskutečnil další výměnný pobyt mezi žáky ZŠ Školní v Příbrami a Oberschule Gottfried Pabst von Ohain v německém Freibergu. Učitelé připravili pro děti bohatý program s kulturními a sportovními aktivitami. Dne 11. září 2019 přivítal německé žáky a jejich učitele starosta Příbrami, Mgr. Jan Konvalinka.

13. – 15.09.2019

Delegace z partnerských měst, mezi nimiž byli zástupci měst Kežmarok, Hoorn, Freiberg a Valle di Ledro, se zúčastnily Příbramské svatohorské šalmaje v období od 13. do 15. září 2019. V rámci této akce se hasiči z Hoornu a Valle di Ledro utkali v běhu do svatohorských schodů.

22. - 24.11.2019

Ve dnech 22. - 24.11.2019 se konal tradiční taneční turnaj ve Freibergu, na kterém byla Příbram reprezentována TŠ Dohnal Dancing.

Jaro 2021

Na jaře 2021 se měly uskutečnit dva Koncerty přátelství (31.05.2021 – Středosaská filharmonie z Freibergu, 07.06.2021 – Coro Alpino z Valle di Ledra). Vzhledem k pandemii koronaviru a vládním opatřením byly oba koncerty zrušeny, resp. oběma tělesům byla nabídnuta možnost zrealizovat koncerty na podzim 2021.

10. – 12.09.2021

Ve dnech 10. – 12.09.2021 se v Příbrami uskutečnila Příbramská svatohorská šalmaj, na kterou byli tradičně pozváni zástupci partnerských měst a jejich hasičských sborů (Běh do svatohorských schodů).

Říjen 2022

Od roku 2016 utužují přátelství žáci ZŠ Školní a Oberschule Gottfried Pabst von Ohain. V rámci obou škol probíhá úzká spolupráce. V říjnu 2022 proběhlo čtyřdenní setkání v Příbrami. Tématem čtyřdenního programu byla příroda, vznik a vývoj života na Zemi.

4.3.3 Hoorn

Dne 4. 7. 1992 podepsala města Hoorn a Příbram smlouvu o vzájemné spolupráci, která od té doby zahrnovala pravidelné výměnné akce a přispěla k rozvoji partnerských vztahů mezi oběma městy. Spolupráce se rozvíjela v oblasti školství, kultury, zdravotnictví, sportu, knihovnictví, péče o seniory, mentálně postižené děti, radioamatérství a požární ochrany, integrovaného záchranného systému a cestovního ruchu. Tyto akce zahrnovaly výstavy, koncerty, výměny studentů, lékařů a zdravotních sester, sportovní utkání, vystoupení sborů a další společné aktivity. Partnerská spolupráce se vyznačuje velmi dobrými vztahy a přátelstvím mezi oběma městy, což umožňuje udržování kontaktů i po skončení konkrétních akcí a výměn.

Hlavním cílem spolupráce měst Příbram a Hoorn v posledních letech bylo realizovat projekt Erasmus+ zaměřený na zvyky a tradice jako vzdělávací koncept v mateřských a základních školách. Projekt měl za účel propojit vzdělávací instituce v obou městech a umožnit společnou práci na vzdělávacích projektech a publikacích, které byly zaměřené na porovnání a propojení českých a holandských tradic a zvyků. Spolupráce pokračuje s aktuálním projektem „Robotika hýbe světem“ v období 2020–2023.

04.07.1992

Uzavření partnerské spolupráce měst.

Květen 2015

Zahájení projektu Erasmus+ mezi městy s názvem „Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání.“

13. – 15.09.2019

Delegace z partnerských měst, mezi nimiž byli zástupci měst Kežmarok, Hoorn, Freiberg a Valle di Ledro, se zúčastnily Příbramské svatohorské šalmaje v období od 13. do 15. září 2019. V rámci této akce se hasiči z Hoornu a Valle di Ledro utkali v běhu do svatohorských schodů.

22. – 25.10.2019

Dne 22. – 25.10.2019 proběhl výměnný pobyt žáků umělecké školy z Hoornu na ZUŠ na náměstí TGM v Příbrami. Žáci odehráli společný koncert a společně s učiteli připravili projekt, který byl realizován v roce 2020.

10. – 12.09.2021

10. – 12.09.2021 se v Příbrami uskutečnila Příbramská svatohorská šalmaj, na kterou byli tradičně pozváni zástupci partnerských měst a jejich hasičských sborů (Běh do svatohorských schodů).

Říjen 2021

Koncem října 2021 se uskutečnil Mládežnický kemp – společné setkání středoškolské mládeže partnerských měst. Původně bylo plánováno zaměřit toto setkání na kulturní život ve městě a porovnání s praxí v partnerských městech. Vzhledem k tehdejší situaci bylo rozhodnuto, že téma setkání se změní a nově bude zaměřeno na život v době pandemie, a to se zvláštním důrazem na psychické zdraví a zvládání emočního stresu.

09.-10.09.2022

Příbram přivítala hasiče a zástupce partnerských měst z Kežmarku, Freibergu, Valle di Ledro a Hoornu. V pátek 9. září se zástupci jednotlivých partnerských měst setkali s vedením města Příbram a hasiči, kteří se zúčastnili Běhu do Svatohorských schodů. V sobotu 10. září se společně zúčastnili dobového průvodu.

4.3.4 Kežmarok

Partnerství mezi Příbramí a Kežmarokem je aktivní zejména v současnosti a zaměřuje se především na kulturu a školství. Spolupráce pokračuje s aktuálním projektem „Robotika hýbe světem“ v období 2020–2023.

15.11.1997

Partnerská smlouva mezi Příbramí a městem Kežmarok byla uzavřena 15.11. 1997

Květen 2015

Při zahájení Hudebního festivalu Antonína Dvořáka v Příbrami se setkali zástupci partnerských zahraničních měst. Pan Bernard Bailleul z Anoru (Francie) představil své

zkušenosti s evropskými záležitostmi a svátky, pan Hermann Fleischer z Freibergu (Německo) zastupoval historický spolek freiberských horníků a hutníků, spolu s paní Evelyn Fleischer a panem Andreasem Schwingerem, vedoucím úřadu kultury a partnerských vztahů. Dále byl přítomen pan Ján Levocký, ředitel ZUŠ Antona Cígera v Kežmarku.

10. – 13.07.2019

Ing. Jindřich Vařeka se v období od 10. do 13. července 2019 zúčastnil tradičního festivalu ELRO 2019 v partnerském slovenském městě Kežmarok. Během festivalu se setkal s primátorem města, PhDr. Jánem Ferenčákem, s nímž jednal o možnosti zapojení základních škol z Kežmarku do projektu Erasmus+.

13. – 15.09.2019

Delegace z partnerských měst, mezi nimiž byli zástupci měst Kežmarok, Hoorn, Freiberg a Valle di Ledro, se zúčastnily Příbramské svatohorské šalmaje v období od 13. do 15. září 2019. V rámci této akce se hasiči z Hoornu a Valle di Ledro utkali v běhu do svatohorských schodů.

10. – 12.09.2021

10. – 12.09.2021 se v Příbrami uskutečnila Příbramská svatohorská šalmaj, na kterou byli tradičně pozváni zástupci partnerských měst a jejich hasičských sborů (Běh do svatohorských schodů).

Říjen 2021

Koncem října 2021 se uskutečnil Mládežnický kemp – společné setkání středoškolské mládeže partnerských měst. Původně bylo plánováno zaměřit toto setkání na kulturní život ve městě a porovnání s praxí v partnerských městech. Vzhledem k tehdejší situaci bylo rozhodnuto, že téma setkání se změní a nově bude zaměřeno na život v době pandemie, a to se zvláštním důrazem na psychické zdraví a zvládání emočního stresu.

09. - 10.09.2022

Příbram přivítala hasiče a zástupce partnerských měst z Kežmarku, Freibergu, Valle di Ledro a Hoornu. V pátek 9. září se zástupci jednotlivých partnerských měst setkali s vedením města Příbram a hasiči, kteří se zúčastnili Běhu do Svatohorských schodů. V sobotu 10. září se společně zúčastnili dobového průvodu.

4.3.5 Königs Wusterhausen

V září 1974 byla podepsána smlouva o partnerství mezi oběma městy, která vedla k rozvoji vztahů v oblasti školství, kultury a sportu. Nicméně po odchodu bývalého starosty pana Wagnera se aktivita v této spolupráci utlumila.

4.3.6 Valle di Ledro

Město Příbram a italské Valle di Ledro spolupracují jako partnerská města od roku 2008. Hlavním cílem spolupráce je rozvíjení přátelství mezi obyvateli obou měst a podpora kulturní a turistické výměny.

28.06.2008

Dne 28. června 2008 byla podepsána Dohoda o partnerství mezi Svazem obcí Valle di Ledro na straně jedné a osmi českými městy a obcemi (Příbram, Všeň, Milín, Buštěhrad, Nový Knín, Ptice, Chyňava, Doksy) na straně druhé.

Červen 2016

V rámci oslav k 800. výročí Příbrami navštívila město delegace z partnerského Valle di Ledro. Hosté z Itálie se zúčastnili městských slavností v čele s Giulianem Pellegrinim, předsedou Kulturního spolku přátel Čech a Moravy (Associazione culturale amici della Boemia e della Moravia), Renatem Girardim, starostou obce Ledro (Comune di Ledro), Luisou Boccagni, předsedkyní Výboru pro zahraniční spolupráci mezi partnerskými městy (Comitato Gemellaggi di Ledro).

Prosinec 2017

V rámci projektu spolupráce mezi betlémáři z Příbrami a Valle di Ledro byly představeny betlémy z Itálie, které urazily více než 696 km, a to v Příbrami. Naopak, tradiční příbramské betlémy byly vystaveny v Biacesa Valle di Ledro.

28.09.-01.10.2018

Při příležitosti 10. výročí přátelství se partnerské obce Ledra a několik českých obcí a měst, včetně Buštěhradu, Chyňavy, Doksy, Nového Knína, Ptice, Milína, Všeně a Příbrami, setkaly v italském Valle di Ledro od 28. září do 1. října 2018. Toto setkání bylo zároveň připomenutím 100. výročí návratu lederských vysídlenců, kteří našli v letech 1. světové války azyl v mnoha českých a moravských obcích a městech, zpět do vlasti. Žáci základních a středních škol v Příbrami se zapojili do literární a výtvarné soutěže, z níž vzešla publikace Memoria Viva – Živé vzpomínky. Tato publikace byla vytvořena z nejlepších prací žáků a spolu s DVD, na němž byla reportáž z návštěvy lederských v

Příbrami v dubnu toho roku, byla věnována občanům obcí Valle di Ledro. V rámci setkání byla také uspořádána vernisáž výstavy fotografií Druhý domov, na nichž příbramský fotograf Jiří Jiroušek zachytil dnešní podobu míst, kde italští vysídlenci prožili válečná léta.

Červen 2018

Pedagogové ze Základní školy, Příbram 28. října zorganizovali a uskutečnili pro své studenty – v rámci projektu Od minulosti k současnosti, podpořeného městem – kulturně historické setkání s Valle di Ledro.

Červen 2019

Spolupráce mezi ZŠ 28. října a školou ve Valle di Ledro byla velmi aktivní. V červnu 2019 navštívili příbramské studenty své italské kamarády, kde se seznámili s místní historií a přírodou a navázali nová přátelství.

27. – 29.09.2019.

Zástupci města Příbram se účastnili bohatého kulturního a společenského programu a během setkání se zástupci Valle di Ledra probíraly podrobnosti ohledně vystoupení pěveckých sborů z Valle di Ledra na 52. ročníku Hudebního festivalu Antonína Dvořáka, který se bude konat v červnu 2020 v Příbrami. Kromě toho byly diskutovány další možnosti vzájemné spolupráce, zejména v oblasti školství.

13. – 15.09.2019

Delegace z partnerských měst, mezi nimiž byli zástupci měst Kežmarok, Hoorn, Freiberg a Valle di Ledro, se zúčastnily Příbramské svatohorské šalmaje v období od 13. do 15. září 2019. V rámci této akce se hasiči z Hoornu a Valle di Ledro utkali v běhu do svatohorských schodů.

27. – 29.09.2019

V období mezi 27. a 29. zářím 2019 se starosta města Mgr. Jan Konvalinka a předseda Zahraniční komise Michal Gerčák zúčastnili pravidelného setkání spřátelených měst a obcí ve Valle di Ledro.

17.10.2019

Dne 17.10.2019 navštívili Příbram studenti lycea z Riva del Garda. Mezi studenty byly také děti z Valle di Ledra. Bylo naplánováno setkání se starostou města, Mgr. Janem Konvalinkou.

Jaro 2021

Na jaře 2021 se měly uskutečnit dva Koncerty přátelství (31.05.2021 – Středosaská filharmonie z Freibergu, 07.06.2021 – Coro Alpino z Valle di Ledra). Vzhledem k pandemii koronaviru a vládním opatřením byly oba koncerty zrušeny, resp. oběma tělesům byla nabídnuta možnost zrealizovat koncerty na podzim 2021.

10. – 12.09.2021

10. – 12.09.2021 se v Příbrami uskutečnila Příbramská svatohorská šalmaj, na kterou byli tradičně pozváni zástupci partnerských měst a jejich hasičských sborů (Běh do svatohorských schodů).

09.-10.09.2022

Příbram přivítala hasiče a zástupce partnerských měst z Kežmarku, Freibergu, Valle di Ledro a Hoornu. V pátek 9. září se zástupci jednotlivých partnerských měst setkali s vedením města Příbram a hasiči, kteří se zúčastnili Běhu do Svatohorských schodů. V sobotu 10. září se společně zúčastnili dobového průvodu.

4.3.7 Villerupt

Partnerství mezi městy Villerupt a Příbram má své kořeny v době minulého režimu a dnes se především projevuje prostřednictvím pravidelných oficiálních návštěv. V roce 1998 začala rozvíjet spolupráce mezi francouzskou školou Lycéum Stanislas a Integrovanou střední školou hotelového provozu, obchodu a služeb v Příbrami. Tato spolupráce vrcholí společně pořádanými akcemi v obou městech, jako jsou například Dny francouzské kuchyně v Příbrami nebo Dny české kuchyně ve Villerupt.

4.3.8 Čechov

Partnerská smlouva mezi městy Příbram a Čechov byla podepsána 31. října 1994 a od té doby se oba partneři navštěvovali. Poslední vzájemná návštěva proběhla v roce 2014. Nedávno vznikla diskuse o možnosti přejmenovat Čechovskou ulici v souvislosti s ukončením partnerského vztahu.

13. - 25.9.2010

Jedenáct žáků ze Základní školy 28. října, Gymnázia Příbram a Integrované střední školy Příbram se zúčastnili pobytu v ruském Čechově. V těchto 14 dnech navštívili mnoho zajímavých a turisticky známých míst, jako je Moskva, Melichova, Caricin a jiných míst.

Říjen 2011

Návštěva města Příbrami ruským velvyslancem Alexanderem Denščikovem.

Září 2013

Studenti Obchodní akademie Příbram společně se zástupci Místní rady Česko-ruské společnosti navštívili toto partnerské město.

Březen 2022

Ukončena partnerská spolupráce měst.

4.4 Realizované projekty

4.4.1 Projekt Erasmus+ „Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání“

Celkové náklady projektu

123 079 €

Město Příbram se stalo úspěšným žadatelem o grant v rámci programu Erasmus+. Do projektu s názvem „Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání“ bylo zapojeno celkem pět příbramských mateřských škol a dvě základní školy, jejichž zřizovatelem bylo právě Město Příbram. Dalším partnerem projektu na české straně byl Vzdělávací institut Středočeského kraje. Jelikož se jednalo o mezinárodní projekt, účastnil se ho i zahraniční partner, a to holandské partnerské město Hoorn a jeho tři vzdělávací instituce. Tento projekt byl realizován v období od září 2014 do srpna 2017. Partneri projektu za ČR byli:

- Město Příbram,
- Waldorfská škola Příbram – základní a střední škola,
- Základní škola pod Svatou Horou,
- Mateřská škola Jana Drdy,
- Mateřská škola Klubíčko,
- Mateřská škola Perníková chaloupka,
- Mateřská škola Bratří Čapků,
- Mateřská škola Školní,
- Vzdělávací institut středočeského kraje.

Partneři projektu z nizozemské strany následně byli:

- Město Hoorn,
- Bernardus van Bockxmeerschool,
- Stichting Kinderopvang Hoorn,
- Stichting Netwerk.

Cílem projektu bylo podpořit mezinárodní spolupráci v evropských regionech, prezentovat evropské tradice a zvyky a rozvíjet pedagogické kompetence zapojených učitelů. Výstupem tříleté spolupráce byla metodická příručka, reflektující výsledky projektu, zaměřená na metody artefietiky a waldorfské pedagogiky. Kulturní diverzita, tradice a zvyky byly klíčovými tématy projektu a vedly k prohloubení spolupráce mezi městy Příbram a Hoorn, která byla zahájena již v roce 1992. Při výměnných setkáních měli účastníci příležitost seznámit se s vzdělávacím systémem v partnerském regionu. Projekt byl finančně podpořen grantem v rámci šestiletého programu EU Erasmus+.

Součástí bylo i 13 projektových setkání, které proběhly od května 2015 do června 2017.

V termínu od 25. 3. do 28. 3. 2015 se konalo první setkání projektu v Příbrami, kde byl projekt slavnostně zahájen starostou města panem Vařekou. Partneři projektu navštívili Mateřskou školu Klubíčko a Waldorfskou školu v Příbrami, kde diskutovali o shodách a rozdílech vzdělávacích systémů v ČR a Nizozemí a porovnali si materiální vybavenost a metodické postupy při výuce. V termínu od 20. do 23. 4. 2015 se uskutečnil první výjezd do Hoornu, na který odjeli zástupci mateřské školy, základní školy i vysokoškolské instituce. Během setkání byla příležitost osobně poznat koordinátory jednotlivých partnerských škol a institucí. Druhý výjezd do partnerského města Hoorn v rámci projektu Erasmus+ - Zvyky a tradice jako vzdělávací koncept v ZŠ a MŠ se konal v období od 21. do 25. 6. 2015. Přítomni byli učitelé ze zapojených základních a mateřských škol v Příbrami, kteří během návštěvy navštívili vzdělávací instituce v Hoornu. Během dvou dopoledních programů se seznámili s holandským systémem školství, metodami výuky a pedagogickými principy pomocí metody stínování. V termínu od 14. 10. do 17. 10. 2015 se konalo čtvrté projektové setkání v Příbrami. Během této návštěvy holandští partneři navštívili dvě mateřské školy a aktivně se účastnili workshopu o artefietice. Dále se seznámili s českou tradicí draní peří, což pro ně byla nová zkušenost. Během návštěvy Základní školy Pod Svatou Horou se zúčastnili výuky kroužků. Součástí programu byla také návštěva ekofarmy V Orlově, která pořádá programy s environmentální tematikou pro

školy a školky a hostí druhou největší výstavu lišajů na světě. V období od 8. do 12. listopadu 2015 se uskutečnilo páté projektové setkání v Hoornu. Skupina pedagogů a projektových partnerů se v rámci této návštěvy zúčastnila oslavy svátku svatého Martina a navštívila také Amsterdam a Hoorn. Od 6. do 9. prosince 2015 se v Příbrami konalo setkání projektových partnerů z Hoornu v rámci projektu Erasmus+. Setkání bylo opět velmi přínosné a zaměřilo se na tradice spojené s oslavou sv. Mikuláše a Vánoc.

Další setkání se konala až v roce 2016. V termínu od 15. do 18. května se v Hoornu uskutečnilo další projektové setkání, kterého se zúčastnili zástupci mateřských škol, Waldorfské školy a Města Příbram. V termínu od 29. 5. do 2. 6. 2016 se konalo osmé setkání projektových partnerů v Příbrami. Během tohoto setkání holandské partneri navštívili mateřské školy Perníková Chaloupka a Školní, kde pro ně byly zajímavé především venkovní aktivity pro děti. V období od 26. 6. do 29. 6. 2016 se uskutečnilo deváté setkání projektových partnerů v Hoornu. Hlavním cílem tohoto setkání byla společná práce na knize, která byla klíčovým výstupem tohoto projektu. Během setkání bylo diskutováno o technických požadavcích pro tisk, rozvržení jednotlivých stran a obsahových požadavcích tak, aby materiály, které byly již vytvořeny během projektu, mohly být upraveny a použity v publikaci. Další výjezd v rámci projektu Erasmus + se uskutečnil ve dnech od 9. 10. do 14. 10. 2016. V období 14. až 17. 12. 2016 došlo k další návštěvě kolegů z Hoornu. Skupina tvořená převážně pedagogy z různých institucí se ve čtvrtek rozdělila na tři skupiny a následně navštívila české mateřské školy a základní školy podle svého zájmu, konkrétně Perníkovou Chaloupku, Waldorfskou školu a Základní školu pod Svatou Horou. V těchto školách pozorovali výuku, hospitovali různé vyučovací hodiny a zúčastnili se aktivit zaměřených na vánoční tradice a zvyky.

Závěrečné setkání projektových partnerů v Příbrami se konalo v období od 9. do 12. 5. 2017. Dne 10. 5. se na Waldorfské škole uskutečnila krátká závěrečná konference, během které jsme zhodnotili přínosy a výsledky projektu. Od 12. do 15. 6. 2017 se uskutečnil poslední výjezd do Hoornu v rámci projektu. Klíčovým bodem setkání byla závěrečná konference, na které byly zhodnoceny přínosy projektu pro všechny zapojené instituce a byla pokřtěna kniha o tradicích a zvycích v České republice a Holandsku. Elektronická verze této knihy je k dispozici na webových stránkách obou partnerských měst.

4.4.2 Fan Park Valle Di Ledro Příbram

Jedná se o projekt parku. Pro obyvatele i návštěvníky Příbrami by měl být k dispozici multifunkční park o celkové ploše 382 m², který nabídne relaxaci a odpočinek. Park je koncipován jako multifunkční prostor s prvky rostlin, květin, herními a vzdělávacími prvky vhodnými pro všechny věkové kategorie. Barevná a zábavná grafika je kombinována s klasickým vzdělávacím obsahem, což uspokojí jak milovníky her, tak i ty nejmenší. Parkem provází Cesare di Ledro, kreslený pes, který představí historii a současnost obou měst a vzdělává návštěvníky o rostlinách, tradicích a zvycích v obou zemích. Park má také prvky jako relaxační lavičky, selfie point, malé Dolomity a rozšíření zeleně. Parkové úpravy jsou nedílnou součástí rozvoje města Příbram a tento park bude sloužit volnočasovým aktivitám, odpočinku a rozvoji spolupráce s partnerským městem Valle di Ledro.

Místo pro park se v průběhu let, než došlo k realizaci měnilo i projekt se několikrát modifikoval. Poslední verze je u Čekalíkovského rybníka. Příbram provedla úklid Čekalíkovského rybníka, včetně opravy jeho hráze a dna. Celkové náklady na rekonstrukci činily čtyři miliony korun, z toho 1,4 milionu korun bylo pokryto dotací z Operačního programu Životní prostředí. V příštích měsících se plánuje další práce na rybníku a město chce v jeho okolí vytvořit park za 37 milionů korun. Měl by být otevřen na jaře 2023. Podle Mgr. Jana Konvalinky, starosty města, budou do konce roku hotova parkoviště v ulicích Březnická a Milínská a budou dána do předčasného užívání. Park bude uveden do provozu v jarních měsících v závislosti na klimatických podmínkách a plánuje se, že to bude na konci dubna. Park bude obsahovat lavičku věnovanou Giulianu Pellegrinimu, dlouholetému starostovi svazku obcí Valle Di Ledro.

Park bude nabízet široké spektrum aktivit pro všechny návštěvníky:

- Hlavní promenáda sloužící jako místo vzpomínání s mnoha výhledy na Čekalíkovský rybník, klidná posezení na lavičkách a pobytových schodech s výhledem do zeleně. Zároveň odkazuje na česko-italskou historii z desek umístěných do chodníku a informačních tabulí.
- Pobytová mola jako pohledově atraktivní prvky umožňující návštěvníkům kontakt s vodní hladinou a neformální posezení.
- Stezka bosou nohou pro jedinečný zážitek a zábavu pro malé i velké.
- Nejdelší skluzavka v Příbrami pro zábavné svezení pro děti po zvlněné dráze.

- Přírodní herní prvky pro děti pro odpočinek od strohých městských hřišť a intuitivní hru v přírodním prostředí.
- Houpací lavička pro příjemnou relaxaci nad vodní hladinou nebo pro první rande.
- Centrální plocha s altánem pro konání venkovních představení, skákání na trampolínách, posezení u piknikového stolu nebo schování se před deštěm v altánu. V rámci altánu bude instalována elektro přípojka pro konání akcí nebo pro zřízení dočasného občerstvení.
- Sad pro příjemné posezení a relaxaci pod korunami ovocných stromů a sbírání ovoce.
- Stezka rákosím nabízející možnost procházet se mezi jedinečnou litorální vegetací, pozorovat ptactvo a vodní živočichy.
- Pláž pro trávení volného času u vody.
- Brod jako unikátní přechod přes Příbramský potok pro zábavnější překonání vodního toku.

4.4.3 Projekt Robotika hýbe světem

Název projektu: Robotika hýbe světem (Robotics moves the world)

Projektové období: září 2020 – srpen 2023

Termín předložení žádosti o grant: 24. 3. 2020

Partneři projektu CZ: Město Příbram, Techak Březnice, ZŠ Jiráskovy sady, ZŠ 28. října

Partneři projektu NL: Město Hoorn, Penta School, Stichting Netwerk

Partneři projektu SK: Město Kežmarok, Grundschule Kežmarok, CVČ Kežmarok

Výstupy:

Metodická příručka robotiky (3 moduly – ozoboti, lego, VR) + pracovní listy k daným oblastem, tištěná i on-line, v ČJ, AJ, NL,SK

Fotodokumentace a videa práce žáků v E-twinningu

Robotické soutěže, projektové dny na zapojených školách

Virtuální medailonky partnerských měst

Školení pro učitele ve vzdělávacích centrech

Projektové dny v Techaku pro veřejnost a školy, školy

Aktualizace školních vzdělávacích plánů, inovace vyučovacích metod

Role jednotlivých partnerů:

Města: vedení projektu, kontrola časového plánu, kontrola rozpočtu, prezentace projektu v místních médiích a na webu města, šíření výsledků na další zřizované školy a vzdělávací subjekty

Školy: účast na školení, pilotování vytvořených materiálů s dětmi, nákup a využívání robotických pomůcek, práce v E-twinningu, šíření výsledků projektu na webových stránkách školy

Techak, CVČ, Stichting Network: vytvoření a realizace školení pro učitele místní i zahraniční, pomoc zapojeným školám při výběru robotických pomůcek, tvorba metodické příručky a pracovních listů, nabídka školení na webových stránkách, šíření výsledků projektu na webových stránkách

Robotické pomůcky:

Ozoboti – 1ks cca 2500 Kč, je třeba pro každého žáka ve skupině

Lego We Do – 3500 Kč, stačí do dvojice

Kamera pro tvorbu virtuální prohlídky 3000 Kč

Financování:

Krátkodobá výměna žáků a učitelů

Cestovní náklady – vzdálenost 500–1999 km (Příbram – Hoorn) 275 € na účastníka, vzdálenost 100–499 km (Příbram – Kežmarok) 180 € na účastníka

Pobytové náklady - 106 € na den (učitelé), 58 € na den (žáci)

Mezinárodní projektová setkání

575 € na účastníka a schůzku

Projektové řízení a organizace

Administrativní náklady na realizaci projektu (osobní i materiálové) jsou také hrazeny plně Evropskou komisí, a to 500 € měsíčně pro koordinátora (Město Příbram) a 250 € měsíčně pro každou partnerskou instituci.

Celkové náklady projektu

202 062 €

Město Příbram uspělo s žádostí o grant v rámci vzdělávacího programu Erasmus+, který je financován Evropskou unií, a bude společně se ZŠ Jiráskovy sady, ZŠ 28. října a volnočasovým centrem Techak Březnice realizovat tříletý projekt s názvem "Robotika hýbe světem" v oblasti ICT a digitálních technologií. Partnerskými městy projektu jsou

nizozemské Hoorn a slovenský Kežmarok, a jejich základní školy a centra volného času. Projekt se zaměřuje na výuku ovládání malých robotů, práci s robotickou stavebnicí a využití virtuální reality. Garantem výstupu projektu bude Techak Březnice, který připraví metodickou příručku robotiky pro učitele základních škol ve všech partnerských zemích. Město Příbram bude koordinovat zahraniční výjezdy a zajistit zdárné plnění pracovního plánu. Projektová setkání se uskuteční v každém partnerském městě a v období mezi nimi bude práce na projektu probíhat prostřednictvím platformy eTwinning. Spolupráce s partnerskými městy má v Příbrami dlouholetou tradici a díky projektům Erasmus+ se do této spolupráce mohou zapojit i školní a mimoškolní organizace.

Robotika je aktuálním tématem v dnešním digitálním světě a učitelé i žáci by měli být schopni se v ní orientovat, protože robotika je všude kolem nás. Projekt se zaměřuje na práci s ozoboty, robotickým Legem a virtuální realitou. Budou se konat vzdělávací aktivity, jako jsou hodiny s ozoboty, robotickým Legem a virtuální realitou, robotické soutěže, projektové dny v robotice a exkurze do regionálních robotických center, technických muzeí a organizací, které využívají virtuální realitu. Během životnosti projektu se každý měsíc uskuteční alespoň jedna vzdělávací aktivita. Žáci budou fotografovat, natáčet krátká videa a psát o nich články, které budou spolu se svými učiteli publikovány v projektu Twinnspace.

Cílem projektu je získání základních znalostí o robotice, které jsou pro žáky smysluplné a prospěšné a jsou zajímavé a srozumitelné pro další učení a zkušenosti v životě. Dále je cílem vytvořit metodickou příručku pro využití robotiky v hodinách a volnočasových aktivitách pro žáky základních škol.

Projekt začal v roce 2020, setkání však z důvodu pandemie započala až v roce 2021. V měsíci květnu se konalo školení vychovatelů školní družiny ZŠ 28. října s panem Vrnákem z TECHAKU, které se zaměřilo na ozoboty. Po zakoupení sady těchto robotů se vychovatel Roman Valach intenzivně věnoval aktivitám s ozoboty a začal s nimi chodit do jednotlivých oddělení svých kolegyň vychovatelek. Postupně se dětem i vychovatelkám představily funkce ozobotů a zásady bezpečného zacházení s nimi, aby roboti vydrželi co nejdéle. Naučil je ovládat roboty pomocí kreslené čáry a ozokódů. Děti i vychovatelky byly nadšené a některé děti samy začaly vymýšlet aktivity s ozoboty. Děti poté pracovaly samostatně ve skupinách a soutěžily o nejkrásnější město plné ozobotů. Soutěž byla vyhodnocena v průběhu června 2021.

Zkoumání robotiky a vytváření „Městečka pro ozoboty“ bylo zapojením se školní družiny s vychovatelkami a žáky z jednotlivých oddělení na začátku června 2021. Všechna oddělení školní družiny měla za úkol nakreslit ozofixami barevné cesty na jednotlivé archy bílých papírů o rozměru A4 a vhodně je doplnit městskou zástavbou. Ozoboti se stali úžasným zpestřením volnočasové zájmové činnosti školní družiny. Tato část projektu se odehrávala ve stejnou dobu i v partnerské škole Grundschule Kežmarok.

První setkání partnerů proběhlo v Příbrami v České republice od 15. do 17. listopadu 2021. Kvůli pandemii Covidu bylo setkání uskutečněno později, než bylo plánováno a zúčastnilo se ho méně účastníků, než bylo původně zamýšleno. Nicméně se podařilo splnit ostatní cíle, jako například: setkat se osobně, přijmout školení v oblasti ozobotů, školení v rámci projektu eTwinning a školení v administraci projektu. Během setkání se také uskutečnila exkurze do základních škol v Příbrami, kde byla představena práce s ozoboty a diskutovalo se o vzdělávacích systémech a digitálních nástrojích vzdělávání. Po setkání byla také uspořádána soutěž o logo projektu na každé partnerské škole. Vítězný návrh byl oznámen na prvním LTA setkání v Kežmaroku v dubnu 2022.

Další fází projektu bylo seznámení s lego roboty WeDo, které proběhlo v březnu 2022. V dubnu bylo navštíveno partnerské město Hoorn s dětmi. Hlavním bodem bylo seznámení dětí s ozoboty při společných aktivitách a práce s nimi, která byla postupně zadávána. Mimo hlavní body s ozoboty byla ukázána holandskými partnery výuka ve škole a byly představeny jejich programy. Byla také vyzkoušena řada společných aktivit.

V květnu se tým projektu opět setkal v Hoornu. Během této mezinárodní schůzky se zaměřili na práci s robotickým LEGO WeDo. Všichni účastníci tvrdě pracovali na vytvoření aut, která byla následně naprogramována. Nakonec se mohl konat závod. Všichni účastníci zvládli základní práci s LEGO roboty a získali nové poznatky během workshopu a výměnou zkušeností. Pracovní listy vytvořené k LEGO robotice byly také prezentovány, sdíleny a otestovány. Účastníci měli také šanci navštívit školu Penta a Copernicus a diskutovat o výsledcích projektu.

V lednu 2023 začala třetí fáze projektu zaměřená na virtuální realitu. Další návštěva byla opět bez dětí a proběhla v Kežmaroku na Slovensku. Hlavním tématem byli VR brýle, které odborníci z Techaku představili, vysvětlili, jak se dají využít, a hlavně předvedli 3D ukázkou.

Během tohoto setkání byl program především zaměřen na virtuální realitu. Program setkání tedy obsahoval:

- školení v CVC Kežmarok, které vedli zaměstnanci Techak, související s virtuální realitou,
- účastníci se naučili různé metody, jak používat virtuální brýle ve třídě, používat různý software, jako je Corinth nebo aplikace CoSpacesEdu,
- školení v Grundschule Kežmarok, související s použitím 3D kamery a eTwinning,
- audit účetnictví v obci, kontrola nákladů a vynaložených finančních prostředků.

Cílem tohoto setkání bylo ovládnutí práce s virtuálními nástroji a vytvoření videí a zpracování fotografií potřebných pro virtuální prohlídku partnerských měst. Účastníci vytvořili video během prohlídky Kežmaroku a zpracovali ho společně. Pracovníci Techak poskytli poradenství ohledně nákupu nástrojů pro virtuální realitu, vysvětlili technické parametry, poradili při výběru vhodných nástrojů a vypočítali náklady. Po setkání učitelé začnou pracovat s virtuálními nástroji na virtuálních prohlídkách svých měst, částečné výsledky budou publikovány v E-twinning. Projekt končí v srpnu 2023.

4.5 Zhodnocení realizovaného projektu

Jak již bylo uvedeno v cílech této diplomové práce, parciálním cílem je zhodnocení probíhajícího projektu realizovaného společně s holandským partnerským městem Hoorn a slovenským městem Kežmarok. Tento projekt, který je financován z evropského programu Erasmus+, a který je zaměřen na rozvoj robotiky na základních školách bude posuzován z pohledu jejich účastníků. Především z tohoto důvodu byly vedeny strukturované a polostrukturované rozhovory s dětmi a pedagogy ZŠ Jiráskovy sady a ZŠ 28. října, kteří se na projektu podílejí. Posuzován je tedy aktuálně probíhající projekt „Robotika hýbe světem“.

Výzkumnou skupinu tvořili tři pedagogové a čtyři děti. Všichni byly aktivními prvky projektu a realizovali alespoň některou z jeho částí. Všichni dotázaní byly součástí první fáze projektu, která se zaměřovala na využití ozobotů.

Výuka ozobotů je určena pro děti od 6 let, tedy pro děti základní školy. V závislosti na konkrétním programu výuky může být výuka uzpůsobena různým věkovým skupinám. Tak tomu bylo i u projektu „Robotika hýbe světem“, do které byly zapojeny děti z nižšího i vyššího stupně základní školy. Dotázané děti, byly dva chlapci z nižšího stupně a chlapec a děvče z vyššího stupně. Bylo jim položeno celkem 5 otázek, které se dotazovaly na průběh projektu.

Pro děti a žáky byly stanoveny tyto otázky:

1. Byl jsi zapojen do projektu s ozoboty?
2. Co jste s nimi vůbec dělali?
3. Která část práce s ozoboty tě nejvíce bavila?
4. Na co bys ozoboty ještě použil?
5. Byla nějaká část práce s ozoboty těžká? Byly nějaké problémy?

Pro pedagogy byly stanoveny tyto otázky:

1. Jaký je Váš názor na zapojení robotiky do výuky dětí?
2. Jaké možnosti ozobotů jste se v rámci projektu naučili a na co jste je využili?
3. Byla nějaká část práce s ozoboty těžká? Byly nějaké problémy?
4. Kde by se naopak ozoboti dali ve výuce využít? Máte nějaké poznatky z projektu?
5. Co zapojení do projektu „Robotika hýbe světem“ přineslo škole?
6. Kde vidíte přínosy projektu, a kde zase naopak ne?
7. Doporučili byste se zapojit do podobného projektu Erasmus+ i jiným školám?

U některých se děti rozpovídaly i na další problematiku, z toho důvodu považuji rozhovory za polostrukturované. Odpovědi jsou shrnuty níže:

Byl jsi zapojen do projektu s ozoboty?

Všichni dotázaní byli zapojeni do aktivit s ozoboty.

Co jste s nimi vůbec dělali?

Nejčastější odpovědí bylo vytváření „Městečka pro ozoboty“. Tato aktivita byla zapojením se školní družiny s vychovatelkami a žáky z jednotlivých oddělení na začátku června 2021. Všechna oddělení školní družiny měla za úkol nakreslit ozofixami barevné cesty na jednotlivé archy bílých papírů o rozměru A4 a vhodně je doplnit městskou zástavbou. Takto vzniklé části byly pak spojeny v jedno veliké město nebo více menších městeček. Dětská fantazie a kreativita se nejvíce projevila při vytváření oblečků na jednotlivé ozoboty. Po vytyčených trasách tak jezdily ozobotí mimoni, kytičky, princezny, zvířátka, duchové, autíčka i roboti. S vybranými staršími žáky napříč všemi odděleními, bylo vše přeneseno do tělocvičny a začalo se skládat, lepit, dokreslovat a vymýšlet, jak jednotlivá městečka propojit. Každé oddělení se přišlo na konečný výsledek podívat a zhodnotit nejen práci svou, ale i práci ostatních oddělení. Ozoboti se stali úžasným zpestřením volnočasové zájmové činnosti školní družiny.

Která část práce s ozoboty tě nejvíce bavila?

U všech dotázaných byla shodná odpověď, že nejvíce zábavná byla práce na městečcích pro ozoboty, kde řešily různě obtížnou tematiku, dle jejich věku a dovedností.

Na co bys ozoboty ještě použil?

Pro děti byla patrná shoda ve využití v matematice a informatice, tak jak si v rámci projektu vyzkoušely. Dítě by mohlo využít ozobotu v rámci výuky informatiky a matematiky. Například by mohlo vytvořit program pro Ozobota, pomocí něhož se robot naučí provádět různé úkoly, například projíždět určitou trasu podle určitých pravidel a s použitím různých efektů. Tím by dítě rozvíjelo své schopnosti v oblasti logického myšlení a programování. Ozobot by mohl být také využit pro výuku matematiky, například při výuce geometrie, kdy by dítě mohlo nakreslit určitý obrazec a následně programovat Ozobota, aby ho projel podle daných pravidel. Tím by dítě rozvíjelo své schopnosti v oblasti prostorové představivosti a geometrických pojmů.

Byla nějaká část práce s ozoboty těžká? Byly nějaké problémy?

Někteří respondenti poukázali na technologické limity Ozobota, které se projevují neúplností v převedení naprogramovaných pokynů do reality, především u programování blokovým programováním. Také se objevuje problém se sníženou schopností čtení barevných kódů, kdy Ozobot někdy ignoruje nebo chybně vyhodnotí nakreslený příkaz. Toto je nutné odlišit od problémů způsobených špatně nakreslenými kódy. Tyto limity jsou považovány za jednu z bariér, se kterými se učitelé při výuce s Ozoboty setkávají.

Následovaly dotazy pro část pedagogů, kteří projekt vnímají daleko intenzivněji, nejen z hlediska výuky, ale jejich samotného vzdělávání. Jak se tedy na zapojení do projektu dívají oni:

Jaký je Váš názor na zapojení robotiky do výuky dětí?

V posledních letech se stále více mluví o moderní robotice a jejím vlivu na společnost. Robotické pomůcky se stávají čím dál tím běžnější součástí pracovního prostředí v mnoha odvětvích a média často hovoří o tom, jak umělá inteligence a roboti nahrazují lidskou práci. Mnoho zemí, včetně České republiky, si uvědomuje, že je důležité investovat do vzdělání kvalifikovaných lidí, kteří budou tuto technologii schopni aktivně vyvíjet. Zapojení robotických pomůcek do vzdělávacího procesu má pozitivní vliv na

rozvoj prostorového vnímání, systematické práce, chápání souvislostí mezi procesy a ve svém důsledku přispívá k rozvoji matematické gramotnosti.

Jaké možnosti ozobotů jste se v rámci projektu naučili a na co jste je využili?

Možností první je programování Ozobota pomocí barevných kódů. Tyto kódy říkají robotovi, jaké kroky má vykonat a robot je přečte pomocí senzorů na spodní straně, zatímco sleduje čáru, kterou následuje. Barevné kódy, zvané také "ozokódy", umožňují robotovi provádět různé úkoly, jako změna směru pohybu, nastavení rychlosti nebo aplikace různých efektů. Tento způsob programování je vhodný pro děti od 5 let a není pro jeho provoz zapotřebí počítač nebo tablet – stačí Ozobot, fixy a papír. Tato varianta byla využita u většiny aktivit, které jsme s dětmi realizovali – tedy Městečka pro ozoboty, sluneční soustava nebo vyjmenovaná slova.

Jaké problémy spatřujete v zapojování ozobotů do výuky?

Problémem náročnějších a inovativních výukových metod bývá tradičně omezený čas. Nejvíce se projevuje jak při přípravě výuky, tak i při samotné realizaci v hodinách. Výuka informatiky má navíc omezenou časovou dotaci, což ještě ztěžuje zavedení náročnějších výukových metod. Je nutné však zdůraznit, že na druhé straně jsou právě Ozoboti respondenty chváleni za jejich jednoduchou aplikaci v hodinách, na rozdíl například od Lego Mindstorms, které jsou mnohem náročnější z hlediska časové dotace.

Někteří respondenti upozorňují na potřebu více rozmanitých úkolů v rámci výuky s Ozoboty, což souvisí s problémem nedostatku času. Tento nedostatek je způsoben nejen časovou náročností, ale i různou rychlostí zpracování úkolů mezi žáky. Zatímco někteří žáci úkoly rychle splní, ostatní potřebují více času. Proto musí učitelé připravit různé typy úkolů pro žáky s různou výkonností, aby byla výuka pro všechny přínosná.

Kde by se naopak ozoboti dali ve výuce využít? Máte nějaké poznatky z projektu?

Ozoboti nejčastěji slouží jako pomůcka pro rozvoj algoritmického a logického myšlení. Toto téma je nejčastěji zmiňováno v celém projektu. Robotika stále více proniká do různých oblastí lidské společnosti a je proto nutné, aby žáci chápali principy fungování robotů a narůstající automatizaci. Práce s Ozoboty zvyšuje celkové technické schopnosti a znalosti žáků, zejména v oblasti algoritmizace, programování a umělé inteligence.

U mladších žáků lze rozšířit jejich znalosti o roboty a technologii pomocí "hračky" a zvýšit tak jejich zájem o techniku. To může mít vliv i na profesní orientaci žáků směrem k technickým oborům. V rámci výběru povolání na základních školách by měl být tento vliv zohledněn a vliv zapojování didaktických robotických pomůcek na profesní orientaci žáků by měl být dalším možným směrem budoucího výzkumu.

Ozoboty lze využít k výuce na základní škole například v těchto oblastech:

- Informatika: Ozoboty jsou vhodné pro výuku programování a logického myšlení. Děti mohou programovat robota pomocí barevných kódů a vytvářet tak jednoduché i složitější algoritmy.
- Matematika: Ozoboty lze využít při výuce matematiky například pro procvičování geometrie (např. pomocí programování pohybu robota po různých geometrických tvarech), aritmetiky (např. pomocí programování počítání sčítání a odčítání), nebo dokonce i statistiky (např. pomocí sčítání bodů, které robot přejede).
- Jazyky: Ozoboty lze využít pro procvičování slovní zásoby a gramatiky jazyků. Děti mohou programovat robota tak, aby přejížděl přes slova v cizím jazyce, nebo aby vykonával různé úkoly související s gramatikou.
- Umění: Ozoboty lze využít k propojení technologií s uměleckými aktivitami. Děti mohou kreslit různé tvary a vzory, které následně robot projede a vytvoří tak jedinečnou uměleckou dílo.
- Věda: Ozoboty lze využít k výuce vědy a techniky například pro vysvětlení principů robotiky a automatizace, či pro výuku různých vědeckých oblastí jako jsou například fyzika, biologie či chemie.

Tyto jsou pouze některé z možností využití Ozobotů v rámci výuky na základní škole. Je zde také možnost propojení výuky s projekty mimo školu, jako jsou soutěže a workshopy, kde děti mohou ukázat své schopnosti a získat zkušenosti v oblasti robotiky.

Co zapojení do projektu „Robotika hýbe světem“ přineslo škole?

Projekt Erasmus+ Robotika hýbe světem přináší škole mnoho benefitů v oblasti vzdělávání a výuky. Projekt umožňuje pedagogům získat nové vědomosti a dovednosti v oblasti robotiky a programování, které mohou dále aplikovat v praxi a vylepšit tak výuku na škole. Dále projekt umožňuje škole navázat spolupráci s partnerskými školami v zahraničí a tím rozšířit mezinárodní vztahy a otevřít dveře pro mezinárodní spolupráci v budoucnu.

Velkou výhodou je také finanční a materiálová podpora, na které by jinak škola neměla prostředky. Škola se také může účastnit různých vzdělávacích workshopů a školení v oblasti robotiky, což umožňuje pedagogům a studentům získat nové zkušenosti a zlepšit své dovednosti. Díky projektu se škola může připojit k mezinárodní síti škol, které využívají robotiku ve výuce, což umožňuje sdílení zkušeností a osvědčených postupů v oblasti výuky s roboty. Studenti se pak mohou při výuce s ozoboty naučit základům programování, logickému a algoritmickému myšlení, zlepšit si prostorovou orientaci a rozvinout kreativitu. Zapojení do projektu také umožňuje studentům poznat jiné kultury a navázat přátelství s vrstevníky z jiných zemí.

Celkově lze říci, že projekt Erasmus+ Robotika hýbe světem přináší škole nové možnosti v oblasti vzdělávání a výuky, zlepšuje vztahy s partnerskými školami v zahraničí a podporuje rozvoj technických dovedností studentů.

Kde vidíte přínosy projektu, a kde zase naopak ne?

Přínosy projektu "Robotika hýbe světem" jsou mnohostranné. Zapojení do projektu umožňuje škole rozšířit nabídku vzdělávacích aktivit a získat nové zkušenosti, zejména v oblasti moderních technologií a robotiky. Škola se také může zapojit do mezinárodní spolupráce s dalšími školami v Evropě a umožnit žákům rozšířit své kulturní a jazykové znalosti. Projekt také podporuje rozvoj klíčových kompetencí, jako jsou digitální kompetence, matematické a přírodovědné vzdělávání, kreativita a řešení problémů. Využití robotů v různých oblastech výuky může zvýšit motivaci žáků a podpořit jejich zájem o technologie a inovace.

Na druhé straně může být realizace projektu náročná na organizační stránce a vyžaduje spolupráci s dalšími školami v zahraničí. Také financování projektu může být náročné, zejména pokud neexistují dostatečné finanční prostředky v rozpočtu školy. Je také nutné zajistit dostatečné technické vybavení a zajištění školení pro učitele, aby mohli efektivně využívat robotiky v rámci výuky.

V rámci projektu „Robotika hýbe světem“ jsou však zajištěni silní partneři v podobě města Příbram i technického partnera Techak, a tudíž nejsou problémy projektu pro školy tak zásadní.

Doporučili byste se zapojit do podobného projektu Erasmus+ i jiným školám?

Všeobecně může být účast v takovém projektu pro školy velmi přínosná. Projekt Erasmus+ může poskytnout školám nejen finanční prostředky pro realizaci aktivit, ale také umožní mezinárodní spolupráci a výměnu zkušeností s dalšími školami a učiteli v Evropě. Tento typ projektů může podpořit inovace v pedagogice a umožnit školám přístup ke zdrojům a know-how, které by jinak nebyly dostupné. Nicméně, jako u každého projektu, je důležité zvážit, zda projekt odpovídá potřebám a cílům dané školy a zda jsou dostatečné kapacity a zdroje pro jeho realizaci.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výhody a nevýhody mezinárodní partnerské spolupráce měst

Mezinárodní partnerské spolupráce umožňuje městům navazovat kontakty s jinými městy v různých částech světa. Tento proces může vést ke vzniku mnoha nových kontaktů, přátelství a partnerství mezi městy a obyvateli těchto měst. Mezinárodní partnerské spolupráce může také umožnit výměnu kulturních a uměleckých nápadů a tradic mezi městy, což může posílit kulturní povědomí a zvýšit kulturní diverzitu v obou městech. Partnerská spolupráce může pomoci městům sdílet zkušenosti a know-how v oblastech, jako jsou hospodářský rozvoj, plánování a infrastruktura. To může vést k podpoře rozvoje měst a zlepšení kvality života obyvatel. Mezinárodní partnerské spolupráce také umožňuje městům spolupracovat na řešení společných problémů, jako jsou životní prostředí, migrace, bezpečnost a mnoho dalších. Spolupráce může vést k lepšímu porozumění těchto problémů a posílení schopnosti měst těmto problémům čelit.

Některé z výhod mezinárodní partnerské spolupráce měst pro shrnutí zahrnují:

- **Kulturní a jazyková výměna:** Mezinárodní spolupráce měst umožňuje obyvatelům obou měst prohloubit své znalosti o cizích kulturách a jazycích, což napomáhá rozvoji porozumění a respektu k různorodosti.
- **Podpora hospodářského rozvoje:** Spolupráce měst může přinést hospodářské výhody jako například podporu podnikání a obchodu, vytváření nových pracovních míst a poskytování nových možností pro rozvoj turismu.
- **Sdílení osvědčených postupů:** Mezinárodní spolupráce měst umožňuje sdílení osvědčených postupů v oblastech jako je například ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj, urbanismus, správa městských služeb a řízení krizových situací.
- **Zvýšení prestiže města:** Spolupráce s jiným městem může přinést zvýšení prestiže a povědomí o daném městě na mezinárodní úrovni a tím přilákat turisty, investory a další zájemce.

Partnerství měst ale také může nést celou řadu nevýhod. Mezinárodní partnerské spolupráce může být velmi nákladná, zejména pokud jsou potřebné časté cesty, překlady a další náklady. Tyto náklady mohou být obtížné pro menší města s omezeným rozpočtem. Další nevýhodou může být také problém s jazykovou bariérou a komunikací mezi partnery.

Pokud partneři mluví různými jazyky, může být obtížné dorozumět se a porozumět si navzájem. To může vést ke ztrátě důležitých informací a k nedorozumění. V takových případech může být nutné najmout tlumočníky nebo překladatele, což zvyšuje náklady na projekt. Rozdíly v kulturních a politických zvyklostech mohou vést k nedorozuměním a napětí v partnerských vztazích. Další důležitou nevýhodou je jistě samotné plánování a realizace. Plánování a realizace projektů může být složitá a časově náročná, což může zpomalovat rozvoj města a mít negativní dopad na místní obyvatele.

Závěrem lze tedy říct, že mezinárodní partnerské projekty mohou mít mnoho výhod pro rozvoj obce či města, jako například získání nových nápadů a zkušeností, posílení mezinárodní spolupráce, zvýšení povědomí o obci či města na mezinárodní úrovni a mnoho dalšího. Nicméně je důležité být si vědom i nevýhod, jako jsou například složitá administrativa, vysoké náklady, jazyková bariéra a problémy s koordinací mezi partnery.

5.2 Vliv mezinárodní partnerské spolupráce na rozvoj města

Mezinárodní partnerská spolupráce měst ve městě Příbrami má mnoho pozitivních dopadů na rozvoj obce. Zapojení do takových projektů může pomoci obci získat nové impulzy a inspiraci pro rozvoj a řešení konkrétních problémů. V rámci partnerských projektů mohou města sdílet své zkušenosti a řešit společné výzvy a problémy, což může vést k novým inovativním řešením a postupům, které by jinak nebyly možné.

Mezinárodní partnerská spolupráce měst také může podpořit kulturní a jazykovou rozmanitost v obci a rozvíjet vzájemné porozumění a respekt mezi různými kulturami. Místní obyvatelé mohou prostřednictvím partnerských projektů poznat nové země, kultury, zvyky a tradice a rozšířit tak své obzory a porozumění světu.

Partnerské projekty mohou také přinést výhody pro oblast cestovního ruchu. Pokud se obec účastní projektů, může se stát zajímavějším cílem pro turisty a návštěvníky. Zahraniční partneři mohou pomoci s propagací obce a jejích přírodních a kulturních zajímavostí v zahraničí. V neposlední řadě může partnerská spolupráce měst přinést finanční a materiální podporu pro rozvoj obce. Partnerství může vést k získání dotací a grantů pro realizaci společných projektů, což může pomoci financovat rozvoj v oblastech jako jsou kultura, turistika, vzdělávání, infrastruktura a další.

6 Závěr

Tato diplomová práce je na téma Mezinárodní partnerská spolupráce jako faktor rozvoje města Příbrami. Diplomová práce pojednává o výhodách a nevýhodách mezinárodních partnerských projektů v kontextu města Příbram. Mezi výhody patří výměna nápadů a zkušeností, možnost finanční podpory, posílení mezinárodního porozumění a tolerance, rozšíření sítí a spolupráce a posílení kulturní a jazykové výměny. Nevýhody zahrnují vysoké náklady, jazykovou bariéru, kulturní a politické rozdíly, složitou administraci a problémy s koordinací.

Hlavním cílem práce bylo popsat a zhodnotit význam partnerské přeshraniční spolupráce pro rozvoj města Příbrami. Prvotním cílem bylo shromáždit informace o partnerských městech města Příbrami, o jejich historii, vývoji a uskutečněných projektech, a to od počátku jejich vzniku až do současnosti. Partnerská města Příbrami zahrnují celkem 11 měst v 8 zemích, avšak aktivní spolupráce je zhruba s polovinou z nich. Některé jsou na úrovni společenských návštěv či čistě formální. Z realizovaných větších projektů byly popsány celkem tři projekty – Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání, Fan park Ville de Ledro Příbram a Robotika hýbe světem.

Druhým cílem byla analýza realizovaných či probíhajících aktivit uskutečněných na této partnerské platformě. Město Příbram se úspěšně přihlásilo do programu Erasmus+ a spolupracovalo s holandským partnerským městem Hoorn na projektu s názvem „Zvyky a tradice v Evropě jako vzdělávací koncept v předškolním a školním vzdělávání“. Projekt zahrnoval celkem pět mateřských škol a dvě základní školy v Příbrami a další partnerské instituce. Projekt se konal v období od září 2014 do srpna 2017 a jeho cílem bylo rozvíjet pedagogické kompetence a prezentovat evropské tradice a zvyky. Projekt byl financován grantem z programu EU Erasmus+ a zahrnoval 13 projektových setkání. Součástí projektu byla také publikace metodická příručka, která reflektovala výsledky projektu a zaměřila se na metody artefilitiky a waldorfské pedagogiky. Celková výše grantu byla 123 079 €.

Fan Park Valle Di Ledro Příbram je projekt ve spolupráci s partnerským městem Ville de Ledro zaměřený na poskytnutí multifunkčního parku obyvatelům a návštěvníkům Příbrami. Park vznikne zejména za účelem připomenutí italských uprchlíků, kteří přišli do města Příbrami během I. světové války. Park pokrývá plochu 382 m² a nabízí relaxaci a rekreační aktivity pro všechny věkové skupiny. Obsahuje rostliny, květiny, vzdělávací

prvky a herní zařízení, kombinované s barevnou a zábavnou grafikou. Park má také kiosky a selfie point, a provází ho Cesare di Ledro, kreslený pes, který představuje historii a tradice obou měst. Otevře se na jaře 2023 a bude stát 37 milionů Kč.

Třetí stále probíhající projekt je Robotika hýbe světem. Zaměření na tento projekt bylo zároveň třetím parciálním cílem této diplomové práce. Město Příbram na něj získalo grant v rámci programu Erasmus+ a společně se ZŠ Jiráskovy sady, ZŠ 28. října a volnočasovým centrem Techak Březnice realizuje tento tříletý projekt. Projekt se zaměřuje na výuku práce s malými roboty, robotickou stavebnicí a virtuální realitou. Cílem projektu je získání základních znalostí o robotice a vytvoření metodické příručky pro využití robotiky v hodinách a volnočasových aktivitách pro žáky základních škol. Projekt se koná ve spolupráci s partnerskými městy Hoorn a Kežmarok. Projektová setkání se konají v každém partnerském městě a v období mezi nimi se práce na projektu probíhá prostřednictvím platformy eTwinning. Projekt byl ovlivněn pandemií a některá setkání se konala bez dětí, ale projekt se stále úspěšně rozvíjí. Projekt končí v srpnu 2023 a celková výše grantu činí 202 062 €. Z polostrukturovaných rozhovorů s pedagogy i žáky vyplývá, že jsou s již uskutečněnými fázemi projektu velmi spokojeni, především hojně využívají zapojení ozobotů do výuky a jsou s nimi nadmíru spokojeni. Projekt Erasmus+ může být pro školy velmi prospěšný, nejen finančně, ale také díky mezinárodní spolupráci a sdílení zkušeností s dalšími školami a učiteli v Evropě. Tyto projekty mohou přispět k inovacím v pedagogice a umožnit školám přístup ke zdrojům a know-how, které by jinak nebyly dostupné. Avšak je důležité pečlivě zvážit, zda projekt odpovídá potřebám a cílům dané školy, a zda jsou dostatečné kapacity a zdroje pro jeho realizaci, stejně jako u každého jiného projektu.

Mezinárodní partnerská spolupráce může mít pozitivní vliv na rozvoj obce nebo města několika způsoby. Ve městě Příbrami je patrné, že dlouhodobě existuje celá řada partnerské spolupráce s městy z různých států. U některých jde o pouze společenskou záležitost v rámci návštěv a výměny zkušeností. S některými z nich však město udržuje velmi aktivní vztah a spolupráci v rámci celé řady oborů a oblastí. Ze všech ale město získává následující přínosy.

Zaprvé, prostřednictvím mezinárodní spolupráce získává město Příbram nové nápady a inspiraci pro své vlastní projekty a iniciativy. Získává nové poznatky a zkušenosti v oblasti udržitelného rozvoje, vzdělávání, kultury, sociálních otázek a dalších oblastí.

Dále mezinárodní spolupráce přináší městu Příbram finanční podporu a zdroje na realizaci projektů. Města a obce mohou společně s partnerskými městy nebo obcemi žádat o granty a fondy z různých zdrojů, včetně evropských strukturálních fondů a programů jako je například Erasmus+. Mezinárodní spolupráce také posiluje povědomí o městě nebo obci v rámci Evropy a celosvětově, což může přispět k rozvoji cestovního ruchu a zvýšení atraktivity pro investory a turisty.

Důležitým aspektem mezinárodní partnerské spolupráce je také rozvoj mezinárodního porozumění a toleranci mezi různými kulturami, na čemž Příbram také usilovně pracuje. Spolupráce může vést k rozvoji nových přátelství a vztahů, výměně myšlenek a zlepšení porozumění různým kulturám a způsobům života. V neposlední řadě může mezinárodní spolupráce přinést rozšíření sítě kontaktů, což může vést ke spolupráci na nových projektech, výměně znalostí a nápadů a vytvoření nových obchodních příležitostí.

V rámci této diplomové práce a na základě jejich cílů byla stanovena tato hypotéza:

H1: Mezinárodní partnerská spolupráce má pozitivní dopady na město a působí jako faktor rozvoje města Příbrami.

Analýza dokumentů a jednotlivých partnerství města Příbrami společně s analýzou strukturovaných a polostrukturovaných rozhovorů s představiteli města a zástupců škol zapojených do realizovaných projektů poukazuje na skutečnost, že mezinárodní partnerská spolupráce má pozitivní vliv na město a je faktorem rozvoje města Příbrami. Hypotéza byla potvrzena.

Mezinárodní partnerská spolupráce má pro město několik významných a výhodných dopadů. Jednoznačně umožňuje městu výměnu kulturních a vzdělávacích zkušeností s jinými zeměmi. To může napomoci k vytváření mezinárodních vazeb, porozumění různým kulturám a otevírat nové možnosti pro rozvoj města. Mezinárodní partnerská spolupráce může také vést k spolupráci na projektech, které by mohly být pro město přínosné. Tyto projekty mohou zahrnovat spolupráci v oblastech jako jsou ekonomika, vzdělávání, kultura a životní prostředí. Společné projekty mohou přinést nové myšlenky, technologie a zkušenosti, které by jinak nebyly dostupné. V rámci města Příbram se jedná zejména o projekty v oblasti vzdělávání. Mezinárodní partnerská spolupráce může městu také pomoci získat finanční prostředky na projekty, které by jinak nebyly realizovatelné. To může přispět k rozvoji města. Mezinárodní partnerská spolupráce může také pomoci

městu získat větší pozornost a propagaci na mezinárodní úrovni. To může vést k přilákání více turistů a většímu zájmu ze strany investičních subjektů.

Závěrem práce je, že mezinárodní partnerské projekty mají pozitivní dopady na rozvoj města Příbram. Takové projekty mohou pomoci městu získat nové nápady a inspiraci, vyvinout inovativní řešení, podpořit kulturní a jazykovou rozmanitost, zlepšit prestiž města a zajistit finanční a materiální podporu pro jeho rozvoj. Všechna města by měla věnovat pozornost mezinárodní spolupráci a aktivně se zapojovat do různých mezinárodních programů a iniciativ. Tato spolupráce nejenže posiluje vztahy mezi městy, ale také obohacuje životy občanů všech zúčastněných měst. Města by měla vytvářet sítě partnerství a spolupracovat na projektech, které přinášejí prospěch nejen místním obyvatelům, tak také i regionu či dokonce celému světu, proto věřím, že rozvíjení spolupráce by měla být prioritou pro všechna města.

7 Seznam použitých zdrojů

1. - ADENAUER, Konrád. *Řeč Konrada Adenauera*. Bulletin. Bonn, 1963, (177/63), 1050 s.
2. BALDWIN, R., WYPLOSZ, Ch. *Ekonomie evropské integrace*. 4. vyd., Praha: Grada ČR 2013. 3584 s. ISBN 978-80-247-4568-8
3. BALÍK, S. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
4. ČMEJREK, J. *Obce a regiony*. Praha: Alfa nakladatelství, 2008. Politologie. ISBN 978-80-87197-00-4.
5. ČMEJREK, J., BUBENÍČEK V., LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004. ISBN 80-213-1157-6.
6. ČMEJREK, J, BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5(brož.):
7. DUCHACEK, I. D (1986), *The Territorial Dimension of Politics: Within, Among, and Across Nations*. Boulder and London: Westview Press
8. DUŠEK, J. *Faktory regionálního růstu a rozvoje: (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010.
9. DRULÁKOVÁ, R.; DRULÁK, P., *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2007 ISBN 978-80-245-1184-9
10. FILIPOVÁ, L. *Francouzi a Němci na cestě ke sblížení: partnerství měst a obcí (1950-2000)*. Praha: Academia, 2013, s. 12-13
11. GALVASOVÁ, I. *Průmysl cestovního ruchu*. 1. vyd., Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2008. 262 s. ISBN 978-80-87147-06-1
12. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-736-7040-2.
13. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.
14. HENDRYCH, D. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, s. 154, 409–410. 2012. ISBN 978-80-7179-254-3

15. HŮLKOVÁ, G., MERTENS, O., VESELÁ, B., KOPPITZ, D. *Současné trendy v partnerství měst a obcí*. Praha, 2012, 57 s
16. JEŘÁBEK, M., et al. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3
17. KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Z. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 2014. 234 s. ISBN 978-80-87284-44-5.
18. MONGIN, O. *Urbánní situace – Město v čase globalizace*. 2. vyd., Praha: Karolinum 2017. 296 s. ISBN 978-80-246-3442-5
19. PROVAZNÍKOVÁ, R., 2015. *Financování měst, obcí a regionů*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, s. 28, 29. ISBN 978-80-247-5621-0
20. REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.
21. ŠMIDA, Z. *Vývoj českých státních hranic*. 2. vyd., Praha: Fortuna 1999. 225 s. ISBN 978-80-7373-131-1
22. VELFL, J. *Příbram v průběhu staletí*. Příbram: Městský úřad, 2003. 166 s. ISBN 80-239-1174-0

ZÁKONY, VYHLÁŠKY:

1. Ústava ČR, 1/1993 Sb.
2. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
3. Zákon č. 312/2001 Sb., o státních hranicích a o změně zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

1. BRANDA, Pavel. Regionální politika EU a podpora přeshraniční spolupráce [online]. 2018, červen [cit. 2022-10-20]. Dostupné z: <http://ern.cz/ED/kniha-final4.pdf>
2. DOSTÁL, V., KOŘAN, M. Paradiplomacie: teoretické uchopení v mezinárodních vztazích, politologii, evropských studiích a regionálním rozvoji [online]. s. 29 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.vse.cz/polek/download.php?jnl=rst&pdf=83.pdf>.

3. CREATIVE EUROPE. [online]. [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
<https://culture.ec.europa.eu/creative-europe>
4. ERASMUS [online]. 2022, srpen [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/about_cs
5. EVROPSKÁ CHARTA HRANIČNÍCH A PŘESHraničNÍCH REGIONŮ. [online]. [cit. 2022-11-08]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/a1dc8b478976c2e5802566d7004d532f?OpenDocument>
6. EVROPSKÁ KOMISE. (2021). Subsidiarity.
https://ec.europa.eu/info/strategy/principles-and-values/subsidiarity_cs
7. HISTORIE PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE MĚST [online]. 2018, srpen [cit. 2022-11-08]. Dostupné z: <http://www.twinning.org/cs/page/historie-partnersk%C3%A9-spolupr%C3%A1ce-m%C4%9Bst#.XIZwLihKjIU>
8. HORIZON EUROPE. [online]. [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en
9. INTERNATIONAL URBAN COOPERATION. [online]. [cit. 2022-10-20].
Dostupné z: <https://iuc.eu/city-pairings/>
10. INTERREG. [online]. [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
<https://www.interregeurope.eu>
11. MAPOVÝ SERVER CRR. [online]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z:
http://mapy.crr.cz/tms/crr_a/euro/index.php?lg=cz_win#c=3536025%252C5519376&z=0&l=ajax_euro,ajax_euro_plochy&p=&hs=1&
12. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE [online]. 2014, březen [cit. 2022-10-24].
Dostupné z:
https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/glossary/i/interregional-cooperation
13. MEZINÁRODNÍ VISEGRÁDSKÝ FOND [online]. 2022 [cit. 2022-10-20].
Dostupné z:
https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/visegrad/mezinarodni_visegradsky_fond_1.html

14. MĚSTO PŘÍBRAM – PARTNERSKÁ MĚSTA. [online]. [cit. 2022-10-20].
Dostupné z: <https://pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta.html>
15. MĚSTO PŘÍBRAM – HISTORIE. [online]. [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
<https://pribram.eu/mesto-pribram/o-meste/historie.html>
16. MĚSTO PŘÍBRAM A MĚSTO ČECHOV. [online]. [cit. 2023-1-20].
Dostupné z: <https://www.pribram.cz/clanek/pribram-vypovi-smlouvu-s-ruskym-mestem-cechov-zastupitele-diskutovali-i-o-zmene-nazvu-cechovske-ulice/22584/>
17. PARTNERSTVÍ PRO BUDOUCNOST. [online]. s. 5-7 [cit. 2022–10-26].
Dostupné z: <http://www.smocr.cz/data/files/tisk-publikace/publikace-partnerstvi-pro-bud.pdf>.
18. PROFIL MĚSTA PŘÍBRAM [online]. [cit. 2023-1-20] Dostupné z:
https://pribram.eu/files/post/101328/SP_Pribram_Analyticka_cast_FINAL.pdf
19. SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. [online]. [cit. 2022-10-20].
Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/kdo-jsme/kdo-jsme.aspx>.
20. SVAZ MĚST A OBCÍ ČR. Co je partnerství měst neboli town-twinning. [online]. [cit. 2022-10-26]. Dostupné z:
<http://www.partnerskamesta.cz/otwinningu/cojetwinning/cojepartnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>.
21. STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA PŘÍBRAM. [online]. [cit. 2022-10-20]. Dostupné z:
https://pribram.eu/files/post/101328/SP_Pribram_FINAL.pdf
22. TAKING COOPERATION FORWARD [online]. 2019, duben [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/discover/programme.html>
23. VÝROČNÍ ZPRÁVA MĚSTO PŘÍBRAM 2021 [online]. [cit. 2022-10-20].
Dostupné z:
https://pribram.eu/files/post/104493/Vyrocní%20zpráva%20za%20rok%202021_FINAL.pdf

ODKAZY NA PARTNERSKÁ MĚSTA:

- ANOR <http://www.anor.fr/>
- FREIBERG <http://www.freiberg.de>
- HOORN <http://www.hoorn.nl/>
- KEŽMAROK <http://www.kezmarok.sk/>
- KÖNIGS WUSTERHAUSEN <http://www.koenigs-wusterhausen.de/>
- VALLE DI LEDRO <http://www.vallediledro.com/>
- VILLERUPT <http://www.mairie-villerupt.fr/>

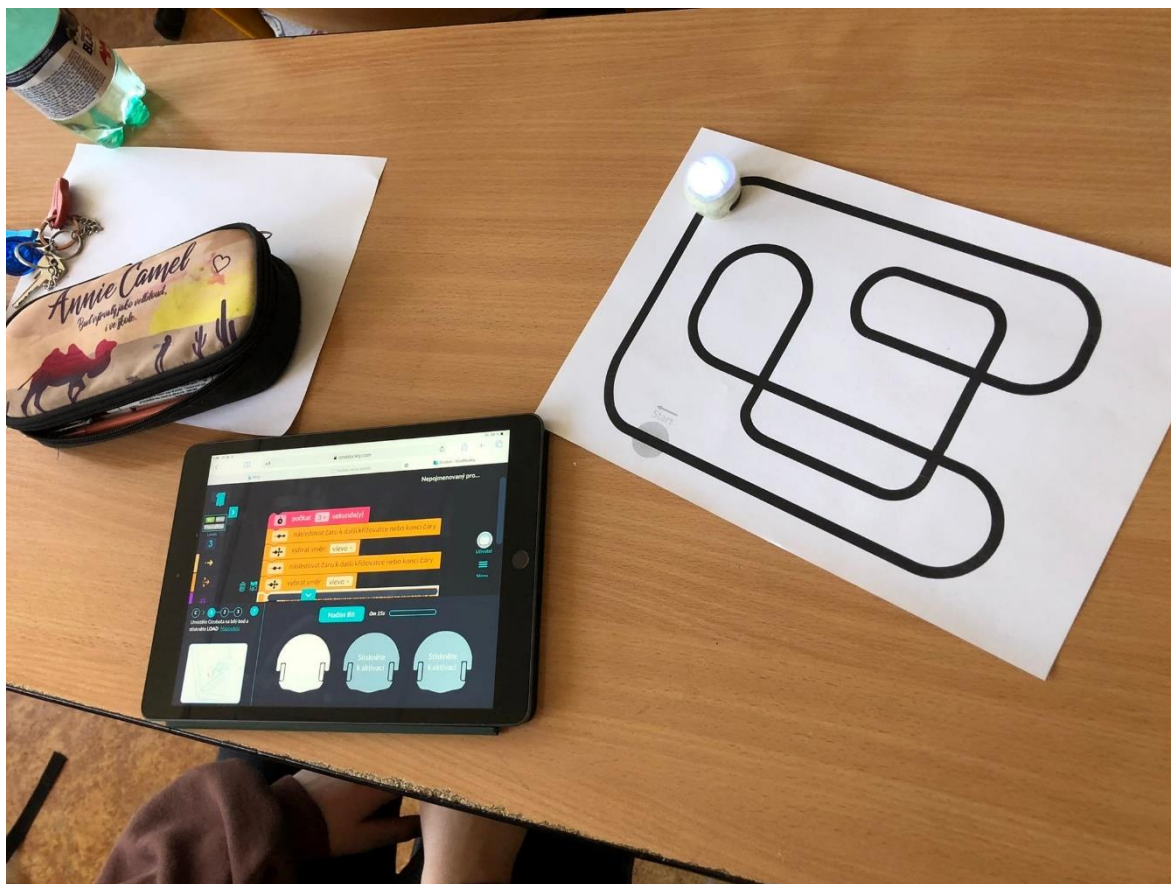
8 Seznam obrázků

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa euroregionů v ČR	26
---------------------------------------	----

Přílohy

Příloha 1: Práce s ozoboty – Projekt Robotics moves the world	91
Příloha 2: Město – práce s ozoboty projekt Robotics moves the world.....	92
Příloha 3: Sada ozobotů – projekt Robotics moves the world	93
Příloha 4: Plán aktivit projektu Robotika hýbe světem.....	94
Příloha 5: Rozpočet projektu Robotika hýbe světem na jednotlivé partnery projektu	96
Příloha 6: Celkový rozpočet projektu Robotika hýbe světem.....	97

Zdroj: https://www.facebook.com/102577905374476/photos/pb.100068603333297.-2207520000./287626353536296/?type=3&locale=pt_BR

Zdroj: https://www.facebook.com/102577905374476/photos/pb.100068603333297.-2207520000./115032757462324/?type=3&locale=pt_BR

Příloha 3: Sada ozobotů – projekt Robotics moves the world

Zdroj: https://www.facebook.com/102577905374476/photos/pb.10006860333297.-2207520000./102676365364630/?type=3&locale=pt_BR

Plán mezinárodních aktivit:

Říjen 2020 – mezinárodní setkání v ČR – školení pro učitele v Březnici – Ozoboti, školení se budou účastnit učitelé, mezinárodního setkání se budou dále účastnit i zástupci měst a partnerských organizací

- Cílem školení bude zvládnutí práce s ozoboty, ukázka pracovních listů
- Cílem setkání bude dále školení k práci v E-twinningu, vedení projektu, naplánování přesných termínů setkání, administrace projektu
- Délka setkání 3 pracovní dny + 2 dny na cestu
- Po setkání zúčastnění učitelé s žáky začnou pracovat s ozoboty, práci žáků natáčet a publikovat na platformě E-twinning
- Po setkání proběhne na zapojených školách soutěž o logo projektu, vítěz bude vyhlášen na dalším setkání
- První setkání bude důležité, bude nutné partnerům vysvětlit, které robotické nástroje si budou muset zakoupit a poradit jim s výběrem
- Kalkulace nákladů

Jaro 2021 – Krátkodobá výměna žáků a učitelů SK – každá škola vyšle 10 žáků + 2 učitele

- Cílem setkání bude společná práce s ozoboty, porovnání pracovních listů, soutěže, výměna zkušeností
- Po setkání zúčastnění učitelé s žáky budou dále pracovat s ozoboty, v červnu 2021 proběhne na všech zapojených školách soutěž s ozoboty, každá škola připraví jedno zadání, které pošle dalším školám k vyřešení
- Výstupem prvního projektového roku bude příručka pro práci s ozoboty + 10 pracovních listů pro školní družinu (metodika, prezentace, aplikace, otázky), tyto materiály budou pilotovány a používány v dalším školním roce
- Délka setkání 5 pracovních dnů + 2 dny na cestu

Říjen 2021 – mezinárodní setkání NL - školení pro učitele – lego We Do, mezinárodního setkání se budou účastnit i zástupci měst a partnerských organizací.

- Cílem školení bude zvládnutí práce s robotickým legem, ukázkové hodiny
- Po mezinárodním setkání začnou učitelé pracovat se žáky s legem, výstupy budou fotit či natáčet a publikovat na platformě E-twinning
- Délka setkání 3 pracovní dny + 2 dny na cestu
- cílem setkání bude monitoring projektových aktivit, kontrola čerpání rozpočtu, příprava průběžné zprávy

Jaro 22 - Krátkodobá výměna žáků a učitelů NL – každá škola vyšle 10 žáků + 2 učitele

- Cílem setkání bude společná práce s legem, porovnání pracovních listů, soutěže, výměna zkušeností
- Výstupem druhého projektového roku bude příručka pro práci s legem, která bude pilotována a používána v dalším roce

- v červnu 2022 proběhne na všech zapojených školách soutěž s legem, každá škola vymyslí lego úkol pro ostatní partnery
- Výstupem druhého projektového roku bude příručka pro práci s legem + 9 témat (4 pro 1. stupeň a 5 pro 2. stupeň ZŠ, metodika, prezentace, aplikace, otázky), tyto materiály budou pilotovány a používány v dalším školním roce
- Délka setkání 5 pracovních dnů + 2 dny na cestu

Říjen 2022 – mezinárodní setkání SK - školení pro učitele – Virtuální realita, mezinárodního setkání se budou účastnit i zástupci měst a partnerských organizací

- Cílem školení bude zvládnutí práce s nástroji virtuální reality, tvorba videí a zpracování fotografií, které budou využity v medailonku partnerských měst
- Po setkání budou žáci a učitelé pracovat přípravě podkladů pro tvorbu virtuální prohlídky partnerských měst, dílčí materiály budou žáci a učitelé sdílen na platformě E-twinning
- Délka setkání 3 pracovní dny + 2 dny na cestu

Jaro 23 - Krátkodobá výměna žáků a učitelů v ČR - každá škola vyšle 10 žáků + 2 učitele

- Cílem setkání bude kompletování materiálů a finální tvorba virtuální prohlídky
- Výstupem třetího projektového roku bude příručka pro práci s nástroji virtuální reality
- Součástí setkání bude i projektový (tematický) den robotiky realizovaný v Techaku, který bude sloužit jako shrnutí osvojených metod pro žáky i učitele
- Součástí setkání bude závěrečná konference
- Délka setkání 5 pracovních dnů + 2 dny na cestu

Příloha 5: Rozpočet projektu Robotika hýbe světem na jednotlivé partnery projektu

Budget per Participating Organisation

Organisation ↕	Country of Organisation ↕	Grant ↕
Mesto Pribram (E10126176, CZ)	Czech Republic	23.300,00 EUR
Základní škola, Příbram VII, 28. října 1 (E10217635, CZ)	Czech Republic	28.998,00 EUR
Základní škola, Příbram II, Jiráskovy sady 273 (E10117294, CZ)	Czech Republic	28.998,00 EUR
Technická akademie dětí a mládeže, z.s. (E10235835, CZ)	Czech Republic	16.430,00 EUR
municipality of Hoorn (E10082443, NL)	Netherlands	11.300,00 EUR
Stichting Netwerk (E10252806, NL)	Netherlands	11.300,00 EUR
Stichting Penta, Stichting (Rooms)-Katholiek, Protestants christelijk en Interconfessioneel Onderwijs Hoorn (E10063826, NL)	Netherlands	30.138,00 EUR
Mesto Kezmarok (E10251005, SK)	Slovakia	11.300,00 EUR
Centrum voľneho času Gen. Stefanika 47 (E10054217, SK)	Slovakia	11.300,00 EUR
Základná škola - Grundschule, Hradné námestie 38, Kezmarok (E10182099, SK)	Slovakia	28.998,00 EUR

Příloha 6: Celkový rozpočet projektu Robotika hýbe světem

Project Budget Summary

Budget Items ↕	Grant ↕
Project Management and Implementation	99.000,00 EUR
Transnational Project Meetings	27.600,00 EUR
Intellectual Outputs	5.130,00 EUR
Learning, Teaching, Training Activities	67.332,00 EUR
Exceptional Costs	3.000,00 EUR
Total Grant	202.062,00 EUR